

**«АРҚАЛЫҚ ҚАЛАСЫНДАҒЫ ОБЛЫСТЫҚ
№ 2 ӘМБЕБАП ҒЫЛЫМИ КІТАПХАНАСЫ»
КММ АҚПАРАТТЫҚ-БИБЛИОГРАФИЯЛЫҚ
ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ БӨЛІМІ**

2026 ЖЫЛҒА БЕРІЛГЕН АРҚАЛЫҚ ҚАЛАСЫНЫҢ АТАУЛЫ КҮНДЕР КҮНТІЗБЕСІ

Арқалық қаласы, 2025 жыл

ӘОЖ 038
КБЖ 92
К 90

Құраст.: Ж. К. Туякбаева
Шығ. жауапты: Ж.К. Абжанова
Ред.: С.А. Алматова

2026 жылға берілген Арқалық қаласының атаулы күндері және оқиғалар күнтізбегі [Мәтін] : / Арқалық қаласындағы облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасы» КММ, ақпараттық-библиографиялық қамтамасыз ету бөлімі ; құраст.: Ж. К. Туякбаева ; шығ. жауапты: Ж.К. Абжанова ; ред.: С. А. Алматова – Арқалық, 2025. – 54 б.

Күнтізбеде жалпы халықтық маңызы бар оқиғалар мен өлкеміздің тарихындағы, экономикасы мен мәдени өміріндегі айтулы оқиғалар мен атаулы күндері, 2026 жылы мерейтойы аталып өтілетін атақты тұлғалар туралы ақпараттар берілген. Сонымен қатар Қазақстан Республикасының ұлттық, мемлекеттік, кәсіптік және өзге де мерекелі күндері енгізілген.

УДК 038
ББК 92

© Авторлық құқықты қорғау белгісі
(құрастырушының, автордың немесе
мекеменің аты-жөні)
ISBN 9965-32-862-5
© Ж. К. Туякбаева

Құрастырушыдан

Қостанай облысының Арқалық қаласындағы облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасының ақпараттық-библиографиялық қамтамасыз ету бөлімі сіздердің назарларыңызға 2026 жылға берілген Арқалық қаласы және аймағының атаулы күндері және оқиғалар күнтізбесінің кезекті шығарылымын ұсынып отыр.

«Күнтізбенің» негізгі мақсаты – өңіріміздің танымал тұлғалары мен оның тарихы, мәдениеті, экономикасы туралы ақпарат беру. Сондай-ақ біздің кітапхана қорында бар ақпараттарды оқырмандарға жеткізу және насихаттау. Күнтізбе кітапханаларда, оқу орындарында, ұйымдар мен мекемелерде түрлі шараларды өткізуді жоспарлауға мүмкіндік береді.

Басылымға өлкеміздің атаулы тарихи оқиғалары мен атақты адамдардың мерейтойлары жайында ақпарат енгізілген. Қаламыздың тарихи, мәдени, экономикалық, әлеуметтік дамуына ат салысып жатқан мекемелер мен кәсіпорындардың, қалалар мен аудандардың мерейтойлық даталық күндерін табуға болады.

2026 жылдың негізгі оқиғалары мен мерейтойлық күндері: Желтоқсан оқиғасына 40 жыл (1986), Ұлт-азаттық көтерілістің басталғанына 110 жыл (1916), ағартушы, педагог, жазушы Ыбырай Алтынсариннің туғанына 185 жыл (1841-1889), академик Манаш Қозыбаевтың туғанына 95 жыл (1931-2002), қоғам қайраткері, алаш ардагері, заңгер Ахмет Бірімжановтың туғанына

155 жыл (1871-1927), батыр Кейкі (Нұрмағамбет) Көкенбайұлының туғанына 155 жыл, күйші-композитор Дина Нұрпейісованың туғанына 165 жыл, ақын Мұқағали Мақатаевтың туғанына 95 жыл, ұлы ақын, жырау, жыршы Жамбыл Жабаевтың туғанына 180 жылдығы белгіленді.

Күнтізбеге көпшілікке танымал өлкемізден шыққан белгілі қайраткерлердің өмірі мен атқарған қызметтері жайлы мәліметтер берілген.

Сонымен қатар Қазақстан Республикасының ұлттық, мемлекеттік, кәсіптік және өзге де мерекелі күндері енгізілген.

Бұл атаулы күндер тізбесі жылдың әрбір айы бойынша реттеліп тізіледі және сол жылдың «Айы мен күні белгісіз атаулы күндері» берілген, «Туған күні мен айы белгісіз қайраткерлер, мекемелер мен тарихи оқиғалар тізімі» жеке топтастырылған.

Басылым негізінен кітапханашыларға, ақпараттық орталықтың баспасөз және басқа да бұқаралық ақпарат құралдарының қызметкерлеріне, мұғалімдерге, студенттерге және өлкеміздің тарихын танып-білгісі келген барша оқырман қауымға арналған.

**Арқалық қаласы және аймағының
2026 жылы аталып өтілетін және еске алынатын күндер**

Қаңтар

- 6 – Облыстық филормония құрылғанына 55 жыл (1971)
- 10 – «Айкап» журналының бірінші номерінің шыққанына 115 жыл (1911)
- 12 – Торғайда орыс-қырғыз училищенің ашылғанына 135 жыл (1891)
- 12 – Қоғам қайраткері Жақан Қосабаевтың туғанына 85 жыл (1941)
- 15 – Облыстық «Торғай таңы», «Тургайский новь» газеттері жарық көргеніне 55 жыл (1971)
- 26 – балуан, спорт шебері Кеңтонов Мұрат Болатұлы 55 жаста (1971)
- 27 – Облыстық әмбебап ғылыми кітапханасының құрылғанына 55 жыл (1971)
- 28 – Ұшқыш-ғарышкер В. Горбатко алғашқы «Арқалық қ. Құрметті азаматы» атанды 55 жыл (1971)
- 29 – инженер-механик, шаруашылық және қоғам қайраткері Жанділдин Құрманғазы Шоқпытұлы 65 жаста (1961)

Ақпан

- 2 – Қоғам қайраткері Бағила Баймағанбетова 75 жаста (1951)
- 5 – №3 Б. Майлин атынд. орта мектептің ашылғанына 55 жыл (1971)
- 7 – Арқалық радиосының алғаш эфирге шыққанына 55 жыл (1971)
- 22 – ұстаз, ақын Сейтқали Оташев 75 жаста (1951)
- 25 – дәрігер, Қазақстанның еңбек сіңірген фармацевті Сыздықова Зұлқия 90 жаста (1936)
- 30 – Машинист М.П.Демченконың алғашқы кен қабатын аршығанына 65 жыл (1961)

Наурыз

- 1 – Ақын Тұрғынбеков Серік Сәрсенұлы 80 жаста (1946)
- 10 – қоғам және мемлекет қайраткері, дипломат, экономика ғылымдарының докторы, профессор Асанбаев Ерік Мағзұмұлы туғанына 90 жыл (1936-2004)
- 19 – Арқалық қ. «Колос» элеваторының құрылғанына 65 жыл (1961)
- 20 – ҚазКСР еңбек сіңірген кітапханашысы, тарихшы-ғалым Дәулетова Нәзира Қожахметқызының туғанына 100 жыл (1926-1999)
- 26 – Спорт шебері Мұрат Кинтонов 55 жаста (1971)
- 29 – Қала қызметкері Құрманғазы Жандильдин 65 жаста (1961)

Сәуір

- 1 – Ақын Әбжан Әбілтаев 75 жаста (1951)
- 6 – балуан, спорт шебері Құлтаев Қабимолда Қайырбайұлы 75 жаста (1946)
- 13 – ұстаз, ҚазКСР білім беру ісінің үздігі Елкеев Ғабдыжауыт туғанына 90 жыл (1931-1996).
- 28 – Ақын, соғыс ардагері, ақын Байдақ Молдашұлының туғанына 100 жыл (1926-1994)

Мамыр

- 8 – құрылысшы, Қазақстан құрылыс ісінің үздік қызметкері Жұмағалиев Сапарғалидің туғанына 80 жыл (1946-1995)
- 17 – Торғай боксит кен басқармасының құрылғанына 70 жыл (1956)
- 21 – ғалым-ұстаз, химия ғылымдарының докторы, академик Ермағанбетов Мүбәрак Ермағанбетұлы 75 жаста (1951)

Маусым

- 3 – Облыстық «Дала өлкесі тарихы» мұражайында Өзбекәлі Жәнібековтың мүсіні қойылғанына 25 жыл (2001)
- 6 – Ақын Кеңшілік Мырзабековтың туғанына 80 жыл (1946-1989)
- 13 – Әнші, сазгер Бақытжан Сәуекенов 75 жаста (1951)
- 17 – Ақын Ақылбек Шаяхмет 75 жаста (1951)
- 19 – Облыстық «Торғай әуендері» фестивалінің өткізілгеніне 55 жыл (1971)
- 21 – Облыстық мәдениет қызметкерлерінің 1-ші съезі болғанына 55жыл (1971)
- 27 – Торғай театры жасөспірімдер театры болып қайта құрылғанына 25 жыл (2001)

Шілде

- 3 – Арқалық жұмысшы поселкасының құрылғанына 75 жыл (1951)
- 24 – Жазушы Әлібек Асқаров 75 жаста (1951)
- 26 – Жаттықтырушы Абай Сарыбаев 65 жаста (1961)
- 29 – Қостанай облысы, құрылғанына 90 жыл (1936)
- 31 – Облыстық бірінші әйелдер слетінің өткеніне 55 жыл (1971)

Тамыз

- 5 – Сазгер, өнерпаз Төкен Елтебаевтың туғанына 90 жыл (1936-1995)
- 5 – Кәсіпкер, меценат Сапар Ысқақов 85 жаста (1941)
- 8 – Мәдениет қайраткері, ҚР кітапхана ісінің үздігі, Кітапхана ісінің ардагері

- Қазина Гүлжамерия Галиасқарқызы 65 жаста (1956)
14 – Өлкетанушы, қолөнер шебері Шөптібай Байділдин 80 жаста (1946)
22 – Жазушы Рамазан Аманкелдиевтің туғанына 115 жыл (1911-1941)
20 – Дәрігер Бимағанбет Кенжебековтің туғанына 85 жыл (1941-2022)
20 – Мемлекет қайраткері, этнограф Өзбекәлі Жәнібековтің туғанына 95 жыл (1931-1998)

Қыркүйек

- 1 – Ш. Уәлиханов атындағы мектеп интернаттың ашылғанына 65 жыл (1961)
5– Журналист, тарих ғылымының докторы Ғазез Әбішұлы Әбішовтың туғанына 100 жыл (1916 -1982)
7 – Торғай совхоз-техникумына 55 жыл (1971)
8 – Ақын Ғұмар Ахметчиннің туғанына 85 жыл (1941-2020)
15 – журналист, ақын Шопанов Тұрғынбек Жетпісбайұлы туғанына 95 жыл (1931-2015)

Қазан

- 2– Ағартушы, педагог, жазушы Ыбырай Алтынсариннің туғанына 185 жыл (1841-1889)
7 – ақын, журналист Мырқалиұлы Сағындық, туғанына 90 жыл (1936-1999)
15 – Ақын Шәміл Мұхамбетжановтың туғанына 95 жыл (1931-1980)
15 – Күйші, композитор Айтбай Мұздаханов 85 жаста (1941)
25 – Арқалық қаласының құрылғанына 70 жыл (1956)
31 – Мүсінші-суретші Әбілбек Ұзақұлының туғанына 90 жыл (1936)

Қараша

- 1 – Кейкі батырдың ескерткішінің орнатылғанына 30 жыл (1996)
8 – ғалым, математик, техника ғылымдарының докторы Айсағалиев Серікбай Әбдіғалиұлы 80 жаста (1941)
14 – журналист, жазушы, аудармашы, Қазақстан Жазушылар және Журналистер одағының мүшесі Айымбет Мәди Айтбенбетұлы 75 жаста (1946)
15 – Ақын Мариям Хакімжанованың туғанына 120 жыл (1906 -1995)
16 – Академик Манаш Қозыбаевтың туғанына 95 жыл (1931-2002)

Желтоқсан

- 1 – ұстаз, Қазақстан Республикасы оқу ісінің үздігі, күйші Әбішев Қайырғали 75 жаста (1951)
7– заңгер, қоғам қайраткері, Алашорда үкіметінің мүшесі Бірімжанов Ахмет Қорғанбекұлы, туғанына 155 жыл (1871-1927)

- 10 – химия ғылымдарының докторы, профессор, ҚазКСР-ның еңбек сіңірген ғылым қайраткері Бірімжанов Батырбек Ахметұлы, туғанына 115 жыл (1911-1985)
- 16 – Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігі күні: жарияланғанына 35 жыл (1991)
- 17 – 1986 ж. Желтоқсан оқиғасы, Алматыдағы қазақ жастарының бас көтеруі: 40 жыл бұрын (1986)
- 28 – ғалым-агроном, қоғам қайраткері Мұхитбеков Амангелді Нұрхамитұлы туғанына 80 жыл (1946-2009)
- 29 – журналист-жазушы, аудармашы, ғалым-энциклопедияшы, КСРО Баспасөзінің үздігі Рсаев Таңатқан Барақұлы туғанына 90 жыл (1936-2021).

**Айы мен күні белгісіз 2026 жылы аталып өтілетін
күндер**

- № 4 орта мектептің ашылғанына 55 жыл (1971)
- Арқалық баспаханасының ашылғанына 55 жыл (1971)
- Арқалық медицина колледжінің құрылғанына 55 жыл (1971)
- Оңтүстік электр желісінің құрылғанына 55 жыл (1971)
- Арқалық ауданының құрылғанына 65 жыл (1961)
- Батпаққара ауданының Амангелді ауданы болып аталғанына 90 жыл (1936)
- Торғай боксит кен басқармасының ашылғанына 65 жыл (1961)
- Ғалым, ұстаз Әлім Бірмағамбетов 95 жаста (1931)
- Ұлт-азаттық көтерілістің басталғанына 110 жыл (1916)
- Ұстаз Әбдібек Шағырбаевтың туғанына 105 жыл (1911)
- Батпаққара көтерілісінің батыры Абайділдә Бекжановтың туғанына 125 жыл (1901-1931)
- Қоғам қайраткері, ұстаз Нұрғали Мейірмановтың туғанына 135 жыл (1891-1937)
- Ақын, композитор Қанапия Басықараұлының туғанына 185 жыл (1841)
- Халық ақыны Әбіқай Нұртазаұлының туғанына 155 жыл (1871)
- Батыр Кейкі (Нұрмағамбет) Көкенбайұлының туғанына 155 жыл (1871-1923)
- Жырау Күдері Жолдыбайұлының туғанына 165 жыл (1961-1931)
- Торғай қолөнер мектебінің ашылғанына 245 жыл (1881)

27 қаңтар

**Арқалық қаласындағы
облыстық № 2 әмбебап ғылыми
кітапханасының құрылғанына**

55 жыл (1971)

Кітапхана тарихы Торғай облысы Арқалық қаласының тарихымен тығыз байланысты.

Арқалық қаласының іргетасы ресми түрде 1956 жылы мамыр айында қаланды. Бұрын ешқандай ел болмаған жапан далада қала салынуына осы өлкеде қазынаның мол қорының көзі ашылуы себеп болды. Қазақ Кеңес Социалистік Республикасының Жоғары Кеңес

Президиумының жарлығына сәйкес 1970 жылғы 23 қарашада орталығы Арқалық қаласы болып Торғай облысы құрылды. Осыған орай Қазақ КСР-нің Министрлер кеңесінің 1970 жылғы 30 желтоқсан күнгі қаулысымен Торғай облыстық мәдениет басқармасында Торғай облыстық және облыстық балалар кітапханасының құрылуына рұқсат берілді.

1971 жылы 27 қаңтар күні облыстық кітапхана ашылды. Облыстық кітапхана Маясова көшесіндегі 29 үйдегі 2-бөлмелі пәтерде орналасты.

Бастапқы кезде облыстық кітапхана алғашқы 2-ші жылында кітапхана оқырмандарға қызмет көрсеткен жоқ, кітапхана қоры жинақталды, каталогтар мен картотекалар құрылды, бастапқы кездегі жұмыстар атқарылды. Ең бастапқы кітап қорын Ақмола облыстық кітапханадан түскен 3,5 мың кітаптар құрады.

1971 жылғы облыстық кітапхана құрылымы:

- директор
- ғылыми-әдістемелік бөлім
- әдебиетті толықтыру бөлімі
- анықтама-библиографиялық бөлім
- абонемент

Облыстық аудандық және ауылдық кітапханаларға әдістемелік көмек көрсету жұмысы атқарыла бастады. 1973 жылдың басында кітап қоры 17313 дана болып есептелінді. 1973 жылы 1 қарашадан бастап кітапханадағы абонемент бөлімі оқырмандарға қызмет көрсете бастап, жыл аяғында 400 оқырман берді.

Кітапхананың алғашқы директоры – Ленинградтағы мәдениет институтының түлегі Александра Ивановна Шишкалова болды.

1972 жылдан Ирина Генриховна Анохина директор болды. 1974-1991 ж.ж. аралығында кітапхананы Зинаида Иннокентьевна Мурзина басқарды.

Облыстық кітапханамен қатар, 1971 жылы 28 қаңтар күні облыстық балалар кітапханасы ашылды. Облыстық балалар кітапханасы балалар және жасөспірімдерге қызмет көрсететін мәдени-ағартушы, ақпараттық тәрбие

беруші мекеме болды. Кітапхананың алғашқы директоры Н.Д. Стовбун болды. Бұл кітапхана Ленин (қазіргі Абай) даңғылындағы 78-ші үйдің 1-қабатында орналасты.

Торғай облыстық балалар кітапханасының құрылымы:

- директор
- кітапті өңдеу және толықтыру, каталогтар жүргізу, әдебиеттерді сақтау бөлімі
- мектепке дейінгі және мектептің төменгі сыныптарындағы (1-4) балдырғандарға қызмет көрсету бөлімі
- 5-9 сынып оқушыларына және балалар оқуының жетекшілеріне қызмет көрсету бөлімі
- ғылыми-әдістемелік бөлім
- материалды-техникалық қамсыздандыру қызметі
- Арқалық қаласы тез қарқынмен дамып, өсіп келе жатты. 1975 жылы облыстық кітапханасында оқу залы жұмыс жасай бастады. Қаланың, кітапхананың жағдайы жақсара бастады. 1976 жылы кітапханаға октябрьдің 60-жылдығы (қазіргі Ш.Жәнібек) көшесіндегі 77-үйдің 1-қабатынан кітапханаға қосымша 326 шаршы метр бөлінді.

Қала көркейіп, тұрғындары көбейе бастады. Сондықтан, Торғай облыстық халық депутаттар Кеңесінің №19/448 шешіміне сәйкес 1979 жылғы 19 қазан күні Торғай облыстық жасөспірімдер кітапханасы ашылды.

Жасөспірімдер кітапханасы негізінен 14-21 жас аралығындағы жасөспірімдерге қызмет көрсетті. Кітапхана құрылғаннан бастап таралғанына дейін Ирма Ивановна Шпехт басқарды.

1997 жылғы облыстық жасөспірімдер кітапханасының штат кестесі:

- директор
- кітапты өңдеу және толықтыру бөлімі
- қызмет көрсету бөлімі
- әдістемелік-библиографиялық бөлім
- материалды-техникалық қамсыздандыру қызметі

Кітапханалар біріктірілсе де, олардың мекен-жайы орындарында қала берді. Облыстық әмбебап ғылыми кітапханасы Ш. Жәнібек көшесіндегі 77-ші үйдің 1-ші қабатында, № 2 ОӘҒК-ң жасөспірімдерге қызмет көрсету бөлімі болып құрылған облыстық жасөспірімдер кітапханасы Ш. Жәнібек көшесіндегі 107 үйдің 1-ші қабатында, балалар әдебиеті бөлімі болып құрылған облыстық балалар кітапханасы Абай даңғылындағы 78 үйдің 1-ші қабатында қала берді.

2001 жылы кітапханаға Абай даңғылындағы 62 үйде орналасқан ғимараттан жаңа мекенжай берілді. Осы жылдың мамыр, маусым айларында жоғарыдағы 2-қабатқа облыстық әмбебап ғылыми кітапханасы және жасөспірімдер бөлімі көшірілді.

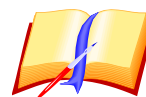
2003 жылдың басында осы ғимараттың 1-қабаты берілді, оған балалар бөлімі көшіп келді.

Бүгінгі күнгі кітапхана құрылымы:

- балаларға қызмет көрсету бөлімі
- қызмет көрсету бөлімі
- оқу залы
- өнер туралы әдебиеттер секторы
- кітапты өңдеу және толықтыру секторы
- негізгі кітап сақтау бөлімі
- ақпараттық-библиографиялық қамтамасыз ету бөлімі
- техникалық қызмет көрсету және бағдарламалық қамтамасыз ету секторы;
- оқырмандарды тіркеу және есепке алу секторы

2011 жылдың 1 тамызынан бастап Нұрманова Алма Жақсылыққызы, 2016 жылдың желтоқсанынан бастап Борибаева Қазына Байсабековна кітапхана директоры қызметін атқарып келсе, ал 2023 жылдың қараша айынан бастап, осы уақытқа дейін Алматова Сәуле Ахметқызы басшылық қызметін атқаруда. Кітапхана өз дәстүрлерін сақтай келе, «уақытпен оза келетін» даму сатысында өмір сүруде.

№ 2 ОӘҒК-ның 280 мыңнан астам данадан жинақталған бай кітап қорымен, 15 мыңнан астам оқырман санымен, 350 мыңнан астам кітап берілім көлемімен 2026 жылға аяқ басты. Жыл сайын кітап қоры 2 мың данадан астам жаңа әдебиеттермен, 102-ден астам атаулы мерзімді басылымдармен толықтырылып отырады.

Облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасы туралы әдебиеттер:

1. Облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасы [Мәтін] : // Тарих беттерін парақтай отырып... : анықтамалық құрал / Облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасы, әдістеме-библиография бөлімі ; [құраст. К. Б. Борибаева ; ред.: А. Ж. Нұрманова]. – Арқалық, – 2016, – Б. 4–9
2. Облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасы [Мәтін] : // 2016 жылға берілген Арқалық қаласының атаулы күндер күнтізбесі : библиогр. көрсеткіш / облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасы, әдістеме-библиографиялық бөлімі ; [құраст. : А. К. Ахметжанова, Г. К. Сейтқожина ; ред. А. К. Ахметжанова]. – Арқалық, – 2015, – Б. 6–8.
3. Облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасы [Мәтін] : // Тарих беттерін парақтай отырып... : библиогр. құрал / облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасы, әдістеме-библиография бөлімі ; [құраст. : К. Б. Борибаева, Ә. Қ. Ахметжанова ; ред. А. Ж. Нұрманова]. – Арқалық, – 2015, – Б. 4–9.
4. Торғай облысының кітапханалары [Мәтін] : // Дәулетова, Н. Қазақстандағы кітапхана ісінің тарихы / Н. Дәулетова, К. Нурахметова. – Алматы, – 1994. – Б.

5. Областная универсальная научная библиотека № 2 [Текст] : // Это нашей истории строки : справ. пособие / областная универсальная научная библиотека № 2, методико-библиографический отдел ; [сост. К. Б. Борибаева ; ред. И. И. Шпехт]. – Арқалық, 2011. – С. 3–10.

Мерзімді басылымдардағы жарияланымдар:

6. Байділдин, Шөптібай. Мұражай – ұлт байлығы, кітап – білім бұлағы [Мәтін] : Сол байлықты жоғалтып, білім бұлағын суалтып алмайық / Шөптібай Байділдин // Қостанай таңы. – 2019. – 12 сәуір. – Б. 11.
7. Быть в первой двадцатке – престижно! [Текст] : [нагрудным знаком Нац. библиотеки РК удостоились трое сотрудников ОУНБ № 2] // Арқалық хабары. – 2015. – 9 января. – С. 5.
8. Уткельбаева, С. Преданность избранному делу [Текст] : [о библиотекаре ОУНБ № 2 Ермаганбетовой А. М.] / С. Уткельбаева // Торғай. – 2015. – 13 февраля. – С. 5.
9. Ауелов, А. Из храма мудрых мыслей [Текст] : [о фонде областной универсальной научной библиотеки] / А. Ауелов // Торғай. – 2002. – 28 июня. – Б. 4.
10. Шпехт, И. Рухани нәр береміз [Мәтін] : [облыстық әмбебап ғылыми кітапханасы туралы] / И. Шпехт // Қостанай таңы. – 2000. – 20 маусым. – Б. 3.
11. Фоменко, Любовь. Символ духовной незыблемости [Текст] : [областная универсальная научная библиотека отмечает свое тридцатилетие] / Любовь Фоменко // Торғай. – 2000. – 15 декабря. – С. 4.

2025 жылы мерзімді басылымдарда жарияланған кітапханалық іс-шаралар:

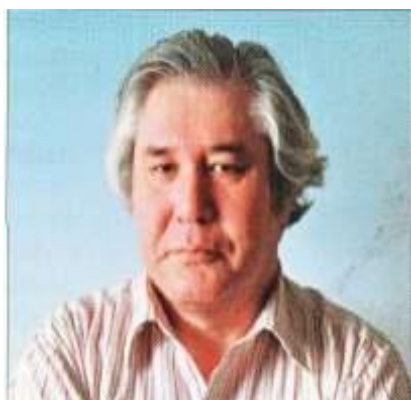
12. Абдуллина, Кулпара. Шәмші – қазақ вальсінің королі [Мәтін] : [әнші Шәмші Қалдаяқовтың туғанына 95 жыл] / К. Абдуллина // Бала би. – 2025. – № 5. – Б. 33–34.
13. Абдуллина, Күлпара. Шәмші – қазақ вальсінің королі [Мәтін] : [облыстық кітапханасының балаларға қызмет көрсету бөлімінде ән-думан кеші өткізілді] / К. Абдуллина // Арқалық хабары. – 2025. – 11 сәуір. – Б. 6.
14. Абдуллина, Күлпара. Шәмші – қазақ вальсінің королі [Мәтін] : [Шәмші Қалдаяқовтың туғанына 95 жыл] / К. Абдуллина // Зеленое яблоко. – 2025. – 29 сәуір. – Б. 3.
15. Абжанова, Жұлдыз. «Қазақ рухын оятқан тұлға» [Мәтін] : [облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасында М.Дулатұлының 140 жылдығына орай аймақтық зерделі кеңес өтті] / Ж. Абжанова // Жаңа өмір. – 2025. – 25 сәуір. – Б. 3.
16. Абжанова, Жұлдыз. Кітап – даналыққа бастар жол [Мәтін] : [Л.Толстой атындағы облыстық әмбебап ғылыми кітапханасының ұйымдастыруымен «Оқы

- және Жең» онлайн кітап оқу байқауы туралы] / Ж. Әбжанова // Арқалық хабары. – 2025. – 31 қаңтар. – Б. 4.
17. Әмірхан, Гүлзат. Ерлердің есімі – мәңгі өшпейді [Мәтін] : [облыстық №2 әмбебап ғылыми кітапханасында Ұлы Жеңістің 80 жылдығына орай «Мәңгі өшпес ерлер есімі» атты тарихи кеш өтті] / Г. Әмірхан // Арқалық хабары. – 2025. – 16 мамыр. – Б. 3.
18. Әмірхан, Гүлзат. Салт – дәстүрім – сан ғасырлық саф мұрам [Мәтін] : [облыстық кітапханасының ұйымдастырумен студенттер үйінде көрісу күніне орай этноринг өтті] / Г. Әмірхан // Арқалық хабары. – 2025. – 4 сәуір. – Б. 6.
19. Әмірхан, Гүлзат. Аналарды ардақтайық! [Мәтін] : [облыстық № 2 ғылыми әмбебап кітапханада «Бәрінен де сен сұлу» атты әдеби-музыкалық кеш өтті] / Г. Әмірхан // Арқалық хабары. – 2025. – 7 наурыз. – Б. 4.
20. Әмірхан, Гүлзат. Ұлттың ұлы тұлғалары [Мәтін] : [Арқалық қаласындағы № 2 облыстық әмбебап ғылыми кітапханасында «Ұлттың ұлы тұлғалары» атты кітап көрмесінің ашылуы өтті] / Г. Әмірхан // Арқалық хабары. – 2025. – 14 ақпан. – Б. 6.
21. Диханқызы, Гүлжаухар. «Танымал әннің тарихы» [Мәтін] : [облыстық кітапханада Нұрғиса Тілендиевтің 100 жылдық мерейтойына орай шығармашылық сағаты өтті] / Г. Диханқызы // Жаңа өмір. – 2025. – 25 сәуір. – Б. 8.
22. Жақия, Гүлназ. Халқын сүйген – салтын да сүйеді [Мәтін] : [тұсау кесу дәстүрі туралы] / Г. Жақия // Жаңа өмір. – 2025. – 21 наурыз. – Б. 3.
23. Жұмағалиева, М. Абайдың рухани әлеміне саяхат [Мәтін] : [облыстық кітапханада Абай Құнанбайұлының 180 жылдығына орай «Ең үздік кітап» ұйымдастырылды] / М. Жұмағалиева // Арқалық хабары. – 2025. – 7 наурыз. – Б. 6.
24. Жүнісұлы, Мұрат. Жылдық көрме жұмысын бастады [Мәтін] : [Арқалық қаласындағы облыстық № 2 ғылыми әмбебап кітапханасында «Ұлттың ұлы тұлғалары» атты кітап көрмесі ашылды] / М. Жүнісұлы ; суреттерді түсірген – автор // Қостанай таңы. – 2025. – 14 ақпан. – Б. 15.
25. Қабдыбек, Елзада. "Абай мұрасы – қазақ поэзиясының шыңы" [Мәтін] : [байқау] / Е. Қабдыбек // Балалар әлемі. – 2025. – №6. – Б. 57.
26. Қабдыбек, Елзада. "Абай мұрасы – қазақ поэзиясының шыңы" [Мәтін] : [байқау] / Е. Қабдыбек // Балбұлақ. – 2025. – №4. – Б.12.
27. Қабдыбек, Елзада. Абай мұрасы – қазақ поэзиясының шыңы [Мәтін] : [облыстық кітапханасының балаларға қызмет көрсету бөлімінде Абай оқулары байқауы өткізілді] / Е. Қабдыбек // Арқалық хабары. – 2025. – 11 сәуір. – Б. 4.
28. Қабдыбек, Елзада. Абай мұрасын дәріптеген қалалық байқау [Мәтін] : [облыстық кітапханадағы балаларға қызмет көрсету бөлімінде «Абай мұрасы – қазақ поэзиясының шыңы» атты Абай оқуы өтті] / Е. Қабдыбек // Арқалық хабары. – 2025. – 18 сәуір. – Б. 5.
29. Қабдыбек, Елзада. Абай мұрасы – қазақ поэзиясының шыңы [Мәтін] : [Абай Құнанбаевтың 180 жылдық мерейтойына орай] / Е. Қабдыбек // Зеленое яблоко. – 2025. – 29 сәуір. – Б. 3.

30. Қасымбекқызы, Жұлдыз. Арқалыққа жаңа кітапхана [Мәтін] : [Ұлттық құрылтайда көтерілген маңызды мәселе] / Ж. Қасымбекқызы // Жаңа өмір. – 2025. – 21 наурыз. – Б. 8.
31. Сейтқожина, Г. Мен биыл біріншімін! [Мәтін] : [облыстық №2 әмбебап ғылыми кітапханасының балалар бөлімінде оқырман бенефисі өтті] / Г. Сейтқожина // Арқалық хабары. – 2025. – 17 қаңтар. – Б. 4.
32. Сейтқожина, Г. К. Кітаптардың таңғажайып әлемі [Мәтін] : [2 сәуір – Халықаралық балалар кітабы күніне орай танымдық іс-шара] / Г.К. Сейтқожина // Балалар әлемі. – 2025. – №5. – Б. 59.
33. Сейтқожина, Г. Кітаптардың таңғажайып әлемі [Мәтін] : [облыстық кітапханасының балалар бөлімінде феерия өтті] / Г. Сейтқожина // Арқалық хабары. – 2025. – 4 сәуір. – Б. 6.
34. Сейтқожина, Гүлнар. «Мен биыл біріншімін!» [Мәтін] : [Нұрайым Тұрақ] / Г. Сейтқожина // Бала би. – 2025. – № 1. – Б. 42–43. – ISSN 2075–9762.
35. Сейтқожина, Гүлнар. «Мен биыл біріншімін!» [Мәтін] : [бірінші оқырман Тұрақ Нұрайым] / Г. Сейтқожина // Зеленое яблоко. – 2025. – 21 қаңтар. – Б. 3.
36. Сейтқожина, Гүлнар. Нұрайым кітап әлеміне шақырады [Мәтін] : [бірінші оқырман Тұрақ Нұрайым] / Г. Сейтқожина // Балбұлақ. – 2025. – № 2. – Б. 8.
37. Сейтмағамбетова, Сымбат. Өмірі – өнеге, өнері – үлгі [Мәтін] : [«Жыл адамы-2015» атағына ие болған музыка маманы, ардагер ұстаз Әмина Сарманқызы туғанына 80 жыл] / С. Сейтмағамбетова // Арқалық хабары. – 2025. – 14 наурыз. – Б. 8.
38. Сейілханова, Гүлжаухар. Танымал әннің тарихы [Мәтін] : [облыстық кітапханада Нұрғиса Тілендиевтің 100 жылдық мерейтойына орай шығармашылық сағаты өтті] / Г. Сейілханова // Арқалық хабары. – 2025. – 25 сәуір. – Б. 3.
39. Төлеу, Ернар. Дархан дала дарыны [Мәтін] : [қазақ поэзиясының көрнекті өкілі Серікбай Оспанов 80 жасқа толуына орай Облыстық №2 әмбебап ғылыми кітапханасында поэзия кеші өтті] / Е. Төлеу // Жаңа өмір. – 2025. – 4 сәуір. – Б. 7.

1 наурыз

Серік Тұрғынбекұлы
80 жаста
(1946)

Қазақтың белгілі ақыны, халықаралық «Алаш» сыйлығының лауреаты, Астанадағы көне мұражайдың бірі және бірегейі Сәкен Сейфуллин мұражайының директоры Серік Тұрғынбекұлы 1946 жылдың 1 наурызында дүниеге келген.

Ақын, журналист, аудармашы, драматург, Қазақстанның мәдениет қайраткері, Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген

қайраткері Серік Тұрғынбекұлы Жангелдин ауданының осы күнгі Шақшақ Жәнібек ауылындағы Ақшығанақ орта мектебін тәмамдағаннан кейін, Торғайдағы «Жаңа өмір» газетінің редакциясына жұмысқа орналасады. Сөйтіп, ол журналистік алғашқы қадамын аудандық газеттен бастайды. Мектеп қабырғасында жүрген кезінен-ақ аудандық, облыстық, тіпті сол кездегі «Тың өлкесі» газетіне дейін өлеңдері жарияланып, біршама таныла бастаған тұсы болатын.

Жас ақын-жазушылардың өлкелік слетіне келген Серікті әдебиетші-ғалым З. Қабдолов Алматыға шақырып, 1966 жылы ҚазМУ-нің журналистика факультетіне сырттай оқуға түсуіне көмегін көрсеткен. Болашақ ақын келесі жылы Алматыға біржолата келіп, Қазақ радиосына қызметке орналасты. Халық шығармашылығын насихаттауға белсене араласты, ақындарды теледидар сахнасына шығарды. «Жұлдыз», «Ақиқат» журналдары редакцияларында, Ғ. Мүсірепов атындағы Балалар мен жастар театрында, Қазақ КСР Баспа бөлімінде жауапты қызметтер атқарды.

1985 жылдан зейнеткерлік демалысқа шыққанға дейін Астана қаласындағы С. Сейфуллин мұражайының директоры болып істеді.

Ақынның 1998 ж. жарық көрген «Жерорта» жыр жинағы оның шығармашылық жолының алтын арқауына айналды. «Кейкі батыр» дастаны үшін халықаралық «Алаш» сыйлығын алды. Бұдан кейін ақын қаламынан туған «Махамбет және Жәңгір хан» дастаны ЮНЕСКО көлемінде өткен қаһарман батырдың 200 жылдық мерейтойында «Махамбет» сыйлығымен дәріптелді. Ақын қазақ композиторларының халық арасына кең тараған көптеген әндерінің мәтінін жазған. С. Тұрғынбекұлы Халықаралық Түрік поэзиясының лауреаты болды.

Шығармалары:

40. Тұрғынбекұлы, С. Кейкі батыр [Мәтін] / С. Тұрғынбекұлы ; алғы сөзін жазғ.: Ә. Кекілбайұлы, А. Сейдімбек. – Астана : Фолиант, – 2017. – 320 б.

41. Тұрғынбеков, С. Сүйген жүрек [Мәтін] : өлеңдер мен толғаулар / С. Тұрғынбеков. – Алматы : Жалын, – 1986. – 128 б.

42. Тұрғынбеков, С. Кеш келген көктем [Мәтін] : [өлеңдер мен балладалар] / С.Тұрғынбеков. – Алматы : Жазушы, – 1985. – Б. 96.

43. Тұрғынбеков, С. Торғай толғаулары [Мәтін] : [өлеңдер мен поэма] / С. Тұрғынбеков. – Алматы : Жазушы, – 1981. – 87 б.

44. Тұрғынбеков, С. [Мәтін] : өлеңдер / С.Тұрғынбеков. – Алматы : Жалын, – 1978. – Б. 64.

45. Тұрғынбеков, С. Көкейкесті [Мәтін] : өлеңдер / С. Тұрғынбеков. – Алматы : Жалын, – 1978. – 64 б.

46. Тұрғынбеков, С. Қобыз [Мәтін] : өлеңдер / С. Тұрғынбеков. – Алматы : Жазушы, – 1974. – Б. 71.

47. Тұрғынбекұлы, С. Халқым деп соққан жүрегі [Мәтін] : Орал Мұхамеджанов жайлы естеліктер жинағы / [құраст.: С. Тапаев, С. Тұрғынбекұлы]. – Астана : Фолиант, – 2015. – 268 б.

48. Тұрғынбекұлы, С. Таңдамалы [Мәтін] : / С. Тұрғынбекұлы. – Астана :

Фолиант, – 2014. – Т. 1: Өлеңдер мен балладалар. – 384 б.

49. Тұрғынбекұлы, С. Таңдамалы [Мәтін] : / С. Тұрғынбекұлы. – Астана : Фолиант, – 2014. – Т. 2 : Өлеңдер мен дастандар. – 408 б.

50. Тұрғынбекұлы, С. Ғарыш – қазақ [Мәтін] : поэма / С. Тұрғынбекұлы. – Астана : Фолиант, – 2012. – 136 б.

51. Тұрғынбекұлы, С. Ақан сері – Балқадиша [Мәтін] : лирикалық поэма / С. Тұрғынбеков. – Астана, – 2006. – 68 б.

52. Тұрғынбекұлы, С. Жерорта [Мәтін] : жыр кітабы / С. Тұрғынбекұлы. – Алматы : Жазушы, – 1999. – 208 б.

53. Тұрғынбекұлы, С. Кейкі батыр [Мәтін] : [тарихи дастан] / С. Тұрғынбекұлы. – Алматы : Білім, – 2001. – 153 б.

54. Тұрғынбеков, С. Асан ата ізімен [Мәтін] : [өлеңдер] / С. Тұрғынбеков. – Алматы : Жазушы, – 1988. – 104 б.

Мерзімді басылымдардағы жарияланымдары:

55. Абаканова, Н. Торғайдың бір асылы Серік Тұрғынбеков 75 жаста [Мәтін] : [поэзия кеші] / Н. Абаканова // ARQALYQ habary. – 2021. – 11 маусым. – Б. 4. ақыны Мариям Хакімжанова өмірі туралы. 7-кітап. Бар қазаққа ана едің... /

56. Алаштың аяулы Ақселеуі [Мәтін] : [естеліктер] – Алматы: Қазығұрт, – 2011. – 296 б.; 21 см. Астық пен кен өлкесінде атақты адамдар өмірі [Мәтін] : [қазақтың әйгілі ақыны Мариям Хакімжанова өмірі туралы] 7-кітап. Бар қазаққа ана едің... / [кұраст.: Қозыбаев О. А., Қожахметова М. Д.]. – Алматы: Дәуір, – 1995. – 160 б. : фото.; 20 см. – (Халықаралық Қонаев қоры=Международный фонд Кунаева) 5-86228-076-2: 10 т., 5000 дана.

57. Ахаң біздің осындай... [Мәтін] : [повесть, әңгімелер, новеллалар мен очерктер, ой-толғаулар және ол туралы естеліктер] / құраст., жауапты шығарушы және ред.: М. Шөкен. – Алматы: Тоғанай Т, – 2011. – 352 б.: сурет.+ 16 бет жапсырма; 21 см 978-601-7007-49-1: 300 т.

58. Әбілкәкімтегі, Сапар. Жақсы-аға айтқан [Мәтін] : [жазушы Жақсылық Жүнісұлы] / С. Әбілкәкімтегі // Қостанай таңы. – 2018. – 5 қаңтар. – Б. 5.

59. Әнесұлы, Ж. Мақтанышы елімнің [Мәтін] : [мақалалар, очерк-эсселер, сұхбаттар, әңгімелер] / Ж. Әнесұлы ; алғы сөзін жазғ.: С. Оспанов, Т. Сарыбаев. – Алматы: SANJAR-U, 2010. – 198 б.; 20 см 978-16-10-86-0: 300 т., 500 дана.

60. Бақтыгерейұлы, Сырым. Ойыл [Мәтін] : альбом / С. Бақтыгерейұлы. – Астана: Фолиант, – 2009. – 304 б.: фотосурет.: 30 см. – (Менің Отаным – Қазақстан) 9965-35-389-1: 4550 т.

61. Балғабаев, Сұлтанәлі. Қазақ драматургиясының қазіргі жағдайы [Мәтін] : [суреттер бар] / С. Балғабаев // Қазақ әдебиеті. – 2014. – 6–12 маусым. – Б. 6.

62. Бейсеуов, Әсет. Сағынып келдім, Торғайым! [Мәтін] : [өлеңдер] / Ә.

Бейсеуов. // Торғай таңы. – 1991. – 4 маусым. – Б. 19.

63. Бектемісұлы, Назарбек. Ахмет ұшқан алтын ұя [Мәтін] / Н. Бектемісұлы ; алғы сөз жазғ.: С. Тұрғынбекұлы. – Астана: Елорда, 2001. – 128 б.: портр.; 21 см 9965-06-080-0: 300 т., 1000 дана.

64. Бектемісұлы, Назарбек. Ахмет ұшқан алтын ұя [Мәтін] : / Н. Бектемісұлы ; алғы сөз жазғ.: С. Тұрғынбекұлы. – Астана: Елорда, – 2001. – Б. 128.
65. Деріпсалдин, Қалибек. Қостанай – достар-ай [Мәтін] : [ән] / Қ. Деріпсалдин ; сөзі: Серік Тұрғынбеков // Қостанай таңы. – 2011. – 28 қазан. – 9 б.
66. Досанов, Сәбит. Жұмағалидың жолы [Мәтін] : [сазгер Жұмағали Жазушы, – 1974. – Б. 71.
67. Жәрімбет, Нәзира. Торғайдың бір асылы [Мәтін] : [ақын Назарбек Бектемісов туралы] / Н. Жәрімбет // EGEMEN QAZAQSTAN. – 2019. – 11 қазан. – Б. 15. – ISSN 1999-9720. Жұмашева. – Астана : Ан арыс, – 2009. – Б. 480.
68. Жүнісұлы, Ж. Дала дарабоздары [Мәтін] : [ой-толғамдар, естеліктер] Ж. Жүнісұлы. ; алғы сөзін жазғ.: С. Әбдірайымұлы.- Қостанай: Шапақ, – 2007.– Б. 308.
69. Жүнісұлы, Жақсылық. Адамның кейбір кездері [Мәтін] : [Ж. Жүнісұлы] Қостанай таңы. – 2017. – 15 тамыз. – Б. 5.
70. Жүнісұлы, Мұрат. «Өлкеден шыққан тарландар» [Мәтін] : [мерейтойлар көрмесі] / М. Жүнісұлы // Қостанай таңы. – 2021. – 14 мамыр. – Б. 16.
71. Кенжеахметов, Сейіт. Жыр отауындағы бір уық [Мәтін] : [ақын Серік Тұрғынбеков] / С. Кенжеахметов // Торғай таңы. – 1996. – 16 наурыз. – Б.
72. Кенжеғазықызы, Гүлнар. Торғай түлегі – жыр қыраны [Мәтін] : [ақын Серік Тұрғынбековтың 75 жас мерейтойы] / Г. Кенжеғазықызы // ARQALYQ habary. – 2021. – 20 тамыз. – Б. 4.
73. Кеңбейіл, Мырзабай. Замандастар заңғары [Мәтін] : [әдеби-танымдық, сыни зерттеу еңбектер] М. Кеңбейіл. – Алматы, – 2009. – 312 б.+ 8 б. сурет жапсырма; 20 см. - (Зерде) 9965-17-614-0: 600 т.
74. Қазақстан жазушылары [Мәтін] : [XX ғасыр :аңықтамалық] [құраст.: Е. Дүйсенбайұлы және т. б.]. – Астана: Ана тілі, – 2004. – Б. 392.
75. Қазақстан жазушылары [Мәтін] : [аңықтамалық] құраст.: С. Қамшыгер, Қ. Жұмашева. – Астана: Ан арыс, – 2009. – 480 б.; 29 см 978-601-7130-43-5: 2403 т.
76. Қазақстан жазушылары: XX ғасыр [Мәтін] : [аңықтамалық] [құраст.: Е. Дүйсенбайұлы және т. б.]. – Астана: Ана тілі, 2004. - 392 б.; 26 см 9965-670-16-1: 2700 т.
77. Қазақтың 100 поэмасы [Мәтін]. 5-том / құраст.: Ж. Аймұхамбет, А. Әлімұлы. – Алматы: Жазушы, 2013. - 376 б.; 21 см 978-601-200-454-0: 1000 т., 2000 дана.
78. Қойшыманов, Қасқырбай. Ел азаматының еңбегі [Мәтін] : [Қазақстанның құрметті журналисі Хамитбек Мұсабаев туралы] / Қ. Қойшыманов // Қостанай таңы. – 2019. – 16 шілде. – Б. 3.
79. Құлыяс, Т. Жыланның тілі [Мәтін] : [роман және әңгімелер] Т. Құлыяс ; алғы сөз жазғ.: С. Тұрғынбекұлы. – Астана: Фолиант, – 2012. – 544 б.; 22 с 978-601-292-487-9: 1714 т., 1000 дана.
80. Мәжитұлы, Батық. Мұқағали Қостанайға да ортақ [Мәтін] : [ақын М. Мақатаев] / Б. Мәжитұлы // Қостанай таңы. – 2019. – 8 қазан. – Б. 8.
81. Мұқатов, Нағашыбай. Сел сезімнің иесі [Мәтін] : [ақын Серік Тұрғынбеков] / Н. Мұқатов // Торғай таңы. 1996. – 12 маусым. – Б. 3.

- 82.Оспанов, Сейфолла. Торғай түлегі – жыр қыраны [Мәтін] : [ақын Серік Тұрғынбеков] / С. Оспанов // Торғай таңы. – 1996. – 4 қыркүйек. – Б. 4.
- 83.Сарыбаев. – Алматы: SANJAR-U, – 2010.– Б. 198. [сұхбаттар, әңгімелер] / Ж. Әнесұлы.; алғы сөзін жазғ.: С. Оспанов, Т. таңы.– 1974. – 1 шілде. – Б. 4.
- 84.Твардовский, А. Т. Перзент сыры [Мәтін] : [лирикалық өлеңдер] / А.Т. Твардовский ; орыс тіл. ауд.: С. Тұрғынбеков. – Алматы: Жалын, 1984. – 64 б.; 16 см
- 85.Тұлпар жырдың дүбірі [Мәтін] : [Ғафу Қайырбеков туралы естеліктер]– Алматы: Білім, – 2007. – Б. 256.
86. Тұрғынбеков, С. Асан ата ізімен [Мәтін] : [өлеңдер] С. Тұрғынбеков. – Алматы: Жазушы, – 1988. – 104 б. портр.; 17 см.
- 87.Тұрғынбеков, С. Кеш келген көктем [Мәтін] : [өлеңдер мен балладалар] / С. Тұрғынбеков. – Алматы: Жазушы, – 1985. – 96 б.; 17 см 0,40 т.
- 88.Тұрғынбеков, С. Көкейкесті [Мәтін] : [өлеңдер] / С. Тұрғынбеков. – Алматы: Жалын, – 1978. – Б. 64.
- 89.Тұрғынбеков, С. Қобыз [Мәтін] : [өлеңдер] / С. Тұрғынбеков. – Алматы: Жазушы, – 1974. – 71 б.
- 90.Тұрғынбеков, С. Сүйген жүрек [Мәтін] : [өлеңдер мен толғаулар] / С. Тұрғынбеков. – Алматы: Жалын, – 1986. - 128 б.; 17 см 0,50 с., 3000 дана.
- 91.Тұрғынбеков, С. Торғай толғаулары [Мәтін] : [өлеңдер мен поэма] / С. Тұрғынбеков. – Алматы: Жазушы, 1981. – 87 б.; 17 см 0,40 с., 5000 дана.

28 сәуір

Байдақ Молдашұлының туғанына 100 жыл (1926-1994)

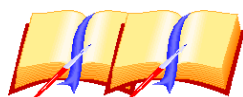

Соғыс және еңбек ардагері, ақын Байдақ Молдашұлы 1926 жылы Амангелді ауданы, Қабырға ауылында дүниеге келген. 1945 жылы неміс фашистеріне қарсы жалпыхалықтық соғысқа аттанып, Одер өзенінің жағасында жаумен шайқасты.

1949 жылы аман-есен елге оралып, 1967 жылға дейін Амангелді ауданы партия комитетінде, аудандық кеңес атқару комитетінде бөлім меңгерушісі қызметтерін атқарды.

1967-1986 ж.ж. Амангелді ауданының оқу, мәдениет бөлімдерінде бухгалтер болды. Ақынның «Көк шағыр», «Әли арық», «Амангелді түлектері» деген өлеңдер мен поэмалар жинақтары жарық көрген. Амангелді кентіндегі аудандық орталық кітапхана Байдақ Молдашұлының есімімен аталады. Екінші дәрежелі «Отан соғысы» орденімен, медальдармен марапатталған.

1994 жылы қайтыс болған.

Шығармалары

92. Молдашев, Байдақ. Амангелді түлектері [Мәтін] : [поэмадан үзінді] / Б. Молдашев // Тың шұғыласы. – 1985. – 22 ақпан. – Б.2. Торғай таңы. – 1995. – 1 маусым. – 4 б.
93. Молдашев, Байдақ. Әли – арық [Мәтін] : [деректі дастанынан үзінді] / Б. Молдашев // Торғай таңы. – 1986. – 12 мамыр. – Б. 3.
94. Молдашев, Байдақ. Әншілер әулеті [Мәтін] : [өлеңдер] / Б. Молдашев // Арқалық таңы. – 1990. – 18 тамыз. – Б. 4.
95. Молдашев, Байдақ. Ел есінде Шайхы [Мәтін] : [соғыс және еңбек ардагері Шайхы Смағамбетұлы туралы] / Б. Молдашев // Ақжол. – 1991. – 6 сәуір – Б. 4.
96. Молдашев, Байдақ. Жаңа өмірдің жыршысы [Мәтін] : [өлеңдер] / Б. Молдашев // Торғай таңы. – 1992. – 1 тамыз. – 3 б.
97. Молдашев, Байдақ. Көкшағыр [Мәтін] : [өлеңдер] / Б. Молдашев // Жұлдыз. – 1986. – №4. – Б. 79.
98. Молдашев, Байдақ. Қайқы тұлпар [Мәтін] : поэма / Б. Молдашев // Торғай таңы. – 1992. – 4 шілде. – Б. 4.
99. Молдашев, Байдақ. Қос батыр [Мәтін] : дастан / Б. Молдашев // Ақжол. – 1991. – 6 қараша. – Б. 3.
100. Молдашев, Байдақ. Оралмаған боздақтар [Мәтін] : поэма / Б. Молдашев // Торғай таңы. – 1991. – 9 мамыр. – Б. 3.
101. Молдашев, Байдақ. Өмір сыры [Мәтін] : [өлеңдер] / Б. Молдашев // Торғай таңы. – 1996. – 27 сәуір. – Б. 2.
102. Молдашев, Байдақ. Сүйіп тұрған мамыр күнім аймалап [Мәтін] : [өлеңдер] / Б. Молдашев ; Болат Молдашев // Арқалық хабары. – 2008. – 16 мамыр. – Б. 8.
103. Молдашев, Байдақ. Таң шапағы [Мәтін] : [лең] / Б. Молдашев // Ақжол. – 1992. – 9 мамыр. – Б.3.
104. Молдашев, Байдақ. Таң шапағы [Мәтін] : [өлең] / Б. Молдашев // Ақ жол. – 1992. – 9 мамыр. – Б. 3.
105. Молдашев, Байдақ. Тарихи қазына – ұрпақтар игілігінде [Мәтін] : [өңірдегі тарихи ескерткіштер туралы] / Б. Молдашев // Торғай таңы. – 1979. – 22 ақпан. – Б. 4.
106. Молдашев, Байдақ. Халқым үшін садаға шыбын жаным [Мәтін] : [гидролог, алаш қайраткері Байқадам Қаралдиннің жан сыры] / Б. Молдашев // Торғай таңы. – 1993. – 9 ақпан. – Б. 4.
107. Молдашев, Байдақ. Шалмайтын жорға Сәт ақын ! [Мәтін] : [өлеңдер] / Б. Молдашев // Ақ жол. – 1992. – 1 тамыз. – Б. 3.
108. Молдашев, Байдақ. Аман жүр Алатаудай ағаларым [Мәтін] : [өлең] / Б. Молдашев // Торғай таңы. – 1993. – 8 мамыр. – Б. 4.

Ол туралы мерзімді басылымдардағы жарияланымдар:

109. Әбіл, Қонысбай. Сағыныш [Мәтін] : [соғыс және еңбек ардагері, ақын Байдақ Молдашұлы туралы] / Қ. Әбіл // Торғай таңы. – 1995. – 1 маусым. – Б. 4.

110. Әбілтай, Әбжан. Ақын еді қын түбінде жатпаған... [Мәтін] : [ақын Байдақ Молдашұлының туғанына 70 жыл] / Ә. Әбілтай // Торғай таңы. – 1996. – 27 сәуір. – Б. 2.

111. Байдаққызы, Гүлмира. Ата өнегесі [Мәтін] : [ақын Байдақ Молдашұлының туғанына 70 жыл] / Г. Байдаққызы // Торғай таңы. – 1996. – 27 сәуір. – Б. 2.

112. Байдаққызы, Гүлмира. Ата өнегесі [Мәтін] : [ақын Байдақ Молдашұлының туғанына 70 жыл] / Г. Байдаққызы // Торғай таңы. – 1996. – 27 сәуір. – Б. 2.

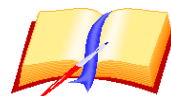
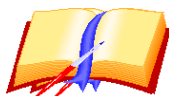
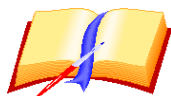
113. Досжанов, Б.Жақсы сөз-жарым ырыс [Мәтін] : [майдангер, ақын Байдақ Молдашевтің "Партия солдаттары" атты толғауы туралы] / Б. Досжанов // Торғай тынысы. – 1991. – 14 мамыр. – Б. 2.

114. Кенебаев, Көшкінбай. Жаны жайсаң аға еді [Мәтін] : [соғыс және еңбек ардагері, ақын Байдақ Молдашұлы туралы] / К. Кенебаев // Торғай таңы. – 1995. – 1 маусым. – Б. 4.

115. Кенебаев, Көшкінбай. Жаны жайсаң аға еді [Мәтін] : [соғыс және еңбек ардагері, ақын Байдақ Молдашұлы туралы] / К. Кенебаев // Торғай таңы. – 1995. – 1 маусым. – Б. 4.

116. Кенебаев, Көшкінбай. Жаны жайсаң аға еді [Мәтін] : [соғыс және еңбек ардагері, ақын Байдақ Молдашұлы туралы] / К. Кенебаев // Торғай таңы. – 1995. – 1 маусым. – Б. 4.

117. Сейтқожина, Гүлнар. Ардагер аға – асыл тұлға [Мәтін] : [еңбек және соғыс ардагері, ақын Байдақ Молдашұлы туралы] / Г. Сейтқожина // Торғай. – 2016. – 20 мамыр. – Б. 4.

14 тамыз

**Байділдин Шөптібай
80 жаста
(1946)**

Ұстаз, шебер, өлкетанушы, ою-өрнектері 1992 жылы Түркияда өткен жасөспірімдердің дүниежүзілік фестивалінде, 1996 жылы Америкада өткен Атланта Олимпиадасында, Алматы, Нұр-Сұлтан, Қостанай, Арқалық қалаларында ұйымдастырылған көрмелерге қойылған, Әлемдік Шыңғысхан академиясының құрметті академигі, Арқалық қаласының құрметті азаматы Байділдин Шөптібай 1946 жылы 14 тамызда Жангелдин ауданы,

Айса Нұрманов ауылында дүниеге келген. Жыланшық орта мектебін бітіргеннен кейін 1963 жылдан 1966 жылға дейін Родник кеңшарында құрлысшы, механизатор және жүргізуші болып қызмет етеді. Содан соң Совет Армиясы қатарында әскери міндетін атқарады. Ол 1968 жылы Каунаста өткен Бүкілодақтық әскерилер съезіне делегат болып қатысады.

Аға сержант Шөптібай Байділдаұлы 1969 жылы елге оралады. Жастар оны «Родник» кеңшары комсомол ұйымының хатшысы етіп сайлайды. Оның ұйымдастырушылық қабілеті, міндеттелген тапсырмаларды тиянақты орындай білетіндігі жастардың оған сеніммен қарауға игі ықпал етеді. Екі жылдан кейін комсомол жетекшісі осы кеңшардың жұмысшылар комитетінің төрағасы қызметіне тағайындалады. Ал 1977 жылы Шөптібай Байділдаұлы Родник селолық кеңесі атқару комитетінің төралығына сайланады. Сол тұста «Родник» совхозы экономикасы мен мәдениеті дамыған шалғайдағы ірі шаруашылық болатын. Ауданда өндірілетін қой етінің басым бөлігі осы шаруашылықтың иелігінде еді.

Амангелді аудандық партия комитеті өзінің білімділігі мен еңбекқорлығы және ұйымдастырушылық қабілетімен көріне білген Шөптібай Байділдаұлын Алматы Жоғарғы партия мектебіне оқуға жібереді. Сол кездегі саяси оқу орда-сы атанған білім ұясын ол ойдағыдай бітіріп, туған елге оралады. Білікті саяси жетекші ретінде танылған Ш. Байділдаұлы Крупская кеңшары партком хатшылығына сайланады. Бұл қызметті төрт жыл атқарады.

1988-1999 ж.ж. аралығында ол Абай атындағы кеңшарда партком хатшысы, «Қазақ тілі» қоғамының Амангелді аудандық бөлімшесінің төрағасы және Құмкешу ауылдық округінің әкімі қызметтерінде болады.

Ы. Алтынсарин атындағы Арқалық мемлекеттік педагогикалық институттың мұражай қызметкері болып қызмет етті.

Мемлекет алдында сіңірген еңбегі үшін Ш. Байділдаұлы бірнеше медальдармен марапатталған. Ол Амангелді аудандық партия комитетінің бюро мүшесі, аудандық советтің депутаты және Қазақстан Компартиясының

XIX съезіне делегат болып сайланды.

Ол 1985 жылдан бері Торғай атырабының ою-өрнектерін зерттеу және жинаумен айналысып келеді. Өзі ою-өрнектің 1500-ге тарта түрінің авторы.

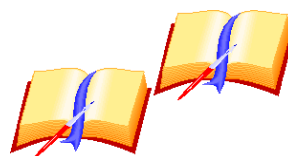
Оның 2006 жылы мемлекеттік бағдарлама негізінде «Өнер» баспасынан «Қазақтың ою-өрнектері» атты сериямен бірінші кітабы жарық көрді. Осы баспадан шығарылған оның екінші кітабы оқырмандардың қолына тиіп те үлгерді. Сонымен қатар, ол «Ою-өрнекті пайдалану мен жасалу әдістері» деген оқу кітабын жазып, өзі еңбек ететін институт баспа орталығына ұсынды.

Оның ою-өрнек көрмелері 1992 жылы Түркияда өткен Дүниежүзілік Әбіл, Қонысбай жасөспірімдер фестивалінде, 1996 жылы Американың Атланта Олимпиадасында және Алматы, Астана, Қостанай, Арқалық, Торғай қалаларында қойылған.

Өзіндік ерекшелігімен көз тамсандыратын Торғай қазақтарының ою-өрнектерін насихаттап, оны әлемдік өнер туындысына айналдырып жүрген өлектанушы Шөптібай Байділдаұлының игілікті ісі ұрпақтан ұрпаққа жалғаса беретін болады.

Шығармалары:

118. Байділдин, Ш. Кейкі батыр [Мәтін] : / Ш. Байділдин ; [алғысөз жазғ.: С. Б. Қуанышбаев]. – Астана: Сарыарқа, – 2014. – 368 б.: сурет.; 21 см 978-601-06-5723-6: 1602,86 т., 5000 дана

119. Байділдин, Ш. Ою ой, өрнек сал [Бейне материал] : [альбом] / Ш. Байділдин. - 2-кітап. - Екібастұз: "PrimaLux" баспаханасы, – 2011. – 194 б.; 30 см 978-601-7113-25-4: 1000 т. 978-601-277-166-4: 500 т., 500 дана.

120. Байділдин, Ш. Оюмен ой айтқан елміз [Мәтін] : / Ш. Байділдин. - 3-кітап. – Алматы: ЖК"Тарпанбаева А.Ш", – 2019. — 248 б.: фотасурет.; 25 см

121. Байділдин, Ш. Санаулы ғұмырымдағы саналы ойларым [Мәтін] : [көпшілік оқырманға арналған] / Ш. Байділдин ; [алғы сөз жазғ.: Қ. Ғ. Даркенов, А. Қалиев]. - Екібастұз: "PrimaLux" баспаханасы, – 2011. — 416 б.; 21 см

122. Жапарұлы, Молдатай. Торғайым – алтын бесік [Мәтін] / М. Жапарұлы ; алғы сөзін жазғ.: А. Мөлжанбай, Ш. Байдилдин. - [Арқалық], – 2019. – 152 бет.: фотосурет.; 21 см

Мерзімді басылымдардағы жарияланымдары:

123. Аяулы аға, асыл азамат [Мәтін] : [шаруашылық маманы Ерназар Мақанов туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2007. – 20 маусым. – Б. 4.

124. Байділдин, Шөптібай. "Гэкку" бригадасы [Мәтін] : [қыздар комсомол-жас шопандар бригадасы туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2009. – 25 қыркүйек (№ 39). – Б. 3..

125. Байділдин, Шөптібай. 1916 жылы ұлт-азаттық көтерілісінде Амангелді батыр көтерген ту жайлы [Мәтін] : [Торғайдағы ұлт-азаттық көтеріліс жөнінде] / Ш. Байділдин // Қазақ. – 2013. – 16–30 тамыз. – Б. 6..

126. Байділдин, Шөптібай. Абылайхан – армандаған тәуелсіздік [Мәтін] : [Абылайханның туғанына 310 жыл толуына орай] / Ш. Байділдин // ARQALYQ habary. – 2021. – 26 қараша. – Б. 6.
127. Байділдин, Шөптібай. Абылайханның 300 жылдығы үш жылдан бері аталып келеді [Мәтін] : [қазақ ханының мерейтойы туралы : сурет бар] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2014. – 1 мамыр. – Б. 9..
128. Байділдин, Шөптібай. Азаттық үшін алысқан Алаш [Мәтін] : ["Алаш" партиясы және оның мүшелері жайлы : суреті бар] / Ш. Байділдин // Мәдени мұра. – 2011. – № 6. – 68–71 б..
129. Байділдин, Шөптібай. Азаттық үшін алысқан Алаш партиясы [Мәтін] : [алаш партиясы мен Алашорда қозғалысының 100 жылдығына] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2017. – 13 қаңтар. – Б. 4.
130. Байділдин, Шөптібай. Азаттық үшін алысқан Алаш партиясы [Мәтін] : [алаш партиясы мен Алашорда қозғалысының 90 жылдығына] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2008. – 29 тамыз. – Б. 4.
131. Байділдин, Шөптібай. Азаттық үшін алысқан Алаш партиясы [Мәтін] : [алаш партиясы мен Алашорда қозғалысының 100 жылдығына] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2017. – 13 қаңтар. – Б. 4.
132. Байділдин, Шөптібай. Азаттық үшін алысқан Алаш партиясы [Мәтін] : [алаш партиясы мен Алашорда қозғалысының 90 жылдығы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2008. – 29 тамыз. – Б. 4.
133. Байділдин, Шөптібай. Азаттық үшін алысқан Алаш партиясы [Мәтін] : [алаш партиясы мен Алашорда қозғалысының 100 жылдығы] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2017. – 13 қаңтар. – Б. 4.
134. Байділдин, Шөптібай. Азаттық үшін алысқан Алаш партиясы [Мәтін] : [алаш партиясы мен Алашорда қозғалысының 90 жылдығы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2008. – 29 тамыз. – 4 б.
135. Байділдин, Шөптібай. Азаттық үшін алысқан Алаш партиясы [Мәтін] : [алаш партиясы мен Алашорда қозғалысының 100 жылдығы] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2017. – 13 қаңтар. – Б. 4.
136. Байділдин, Шөптібай. Азаттық үшін алысқан Алаш партиясы [Мәтін] : [алаш партиясы мен Алашорда қозғалысының 90 жылдығы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2008. – 29 тамыз. – Б. 4.
137. Байділдин, Шөптібай. Азаттық үшін алысқан ерлер еңбегі еленсе екен [Мәтін] : [1916 жылғы Торғай даласындағы ұлт-азаттық көтерілістің 100 жылдығына орай ұсыныс] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2015. – 12 маусым. – Б. 4.
138. Байділдин, Шөптібай. Айсаның қара бөгеті мен киелі қара ағаш [Мәтін] : [халық жауы атанған Айса Нұрманов туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2009. – 2 қазан (№ 40). – Б. 4.
139. Байділдин, Шөптібай. Ақиқат пен аңыз [Мәтін] : [1916 жылы ұлт-азаттық көтерілісінде Амангелді батыр көтерген ту жайлы : суреті бар] / Ш. Байділдин // Қазақ. – 2013. – 16 тамыз. – Б. 6..
140. Байділдин, Шөптібай. Аққуды атпас болар, Ақкөлдегі аққу қырғыны

- [Мәтін] : [аққу құстың киесі туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2008. – 14 қараша. – Б. 3.
141. Байділдин, Шөптібай. Ақын. Спортшы. Өнерпаз [Мәтін] : [ақын Молда-тай Жапаров туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2010. – 15 қаңтар. – Б. 4. Торғай. – 2010. – 15 қаңтар. – Б. 4.
142. Байділдин, Шөптібай. Ақынның азапты жолы [Мәтін] : [Қолдан жасалған тозақтан екі рет аман оралған Шменбай Бақбергенұлы Әлшорин жайлы не білеміз?] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2017. – 28 шілде. – Б. 4.
143. Байділдин, Шөптібай. Алаш көсемі Әлихан Бөкейхановтың туғанына – 155 жыл [Мәтін] : / Ш. Байділдин // ARQALYQ habary. – 2021. – 20 тамыз. – Б. 4.
144. Байділдин, Шөптібай. Амангелді көтерген ту жайында аңыз бен ақиқат [Мәтін] : [Торғай даласындағы ұлт-азаттық көтерілістің 100 жылдығына орай] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2016. – 29 шілде. – Б. 3.
145. Байділдин, Шөптібай. Амангелді батыр бата алған киелі мешіт [Мәтін] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2016. – 9 қыркүйек. – Б. 4.
146. Байділдин, Шөптібай. Амангелді батырдың серігі [Мәтін] : [комиссар Сұлтан Бірәліұлы Бектасов жайлы не білеміз?] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2006. – 29 желтоқсан. Б. 6.. Торғай. – 2009. – 22 мамыр. – Б. 4.
147. Байділдин, Шөптібай. Амангелді батырдың серігі комиссар Сұлтан Бірәліұлы Бектасов жайлы не білеміз? [Мәтін] : [Торғай даласындағы ұлт-азаттық көтерілістің 100 жылдығы] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2016. – 9 қыркүйек. – Б. 5.
148. Байділдин, Шөптібай. Амангелді туы: ақиқат пен аңыз [Мәтін] : [ұлт-азаттық көтерілісіне 100 жыл] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2016. – 2 тамыз. – Б. 10.
149. Байділдин, Шөптібай. Аңшылық деген бір ғұмыр [Мәтін] : [ұлы жыланшық бойындағы аң-құстар туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2011. – 9 шілде. – Б. 4..
150. Байділдин, Шөптібай. Аңыз адам [Мәтін] : [Жазушы Сейіт Кенжеахметұлының туғанына – 85 жыл] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2024. – 16 қаңтар. – Б. 6..
151. Байділдин, Шөптібай. Ардақты аға, асыл азамат [Мәтін] : [қажы Ғазиз Әмірханұлының 80 жылдығына орай] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2007. – 13 маусым. – Б. 5..
152. Байділдин, Шөптібай. Арқалы, әруақты Ғафу ақын [Мәтін] : [ақын Ғафу Қайырбеков 95 жаста] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2023. – 12 мамыр. – Б. 4..
153. Байділдин, Шөптібай. Арманы орындалған ардагер [Мәтін] : [соғыс ардагері Сәлім Оспанұлы туралы] / Ш. Байділдин // Амангелді арайы. – 2005. – 9 мамыр. – Б. 6.
154. Байділдин, Шөптібай. Атақты әншіден бата алған едік [Мәтін] : [халық қаһарманы, КСРО халық әртісі Роза Бағлановамен жүздесу] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2011. – 4 наурыз. – Б. 4.
155. Байділдин, Шөптібай. Атақты геолог-барлаушы Николай Бегаділов

- (Ғизотолла) Өштөрұлының өмірден озғанына 2 жыл болды. [Мәтін] : [геолог Николай Өштөрұлы Бегаділов туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2024. – 9 ақпан. – Б. 8.
156. Байділдин, Шөптібай. Атауға лайық азаматтар [Мәтін] : [мемлекет және қоғам қайраткерлері Еркін Нұржанұлы Әуелбеков және Өзбекәлі Жәнібеков туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2023. – 23 тамыз. – Б. 6..
157. Байділдин, Шөптібай. Ауқымы кең, айтары мол газет [Мәтін] : [Қостанай таңы" газетінің 95 жылдық мерейтойы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2017. – 23 маусым. – Б. 5.
158. Байділдин, Шөптібай. Ауыздыға сөз бермейтін төрт аяғы тең жорға еді [Мәтін] : [ақын, журналист, шешен Назарбек Бектемісұлының туғанына 95 жыл толуына орай] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2024. – 4 қазан. – Б. 4.
159. Байділдин, Шөптібай. Аштықта иесін асыраған мысық; Машинаға қарсы шапқан киік; Бірін-бірі көмген қасқыр; Өттеген-ай, шотаяғым кетті-ау [Мәтін] : [ел аузынан] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2009. – 20 наурыз (№ 11). – Б. 4.
160. Байділдин, Шөптібай. Аяулы аға, асыл азамат! [Мәтін] : [партия, кеңес, шаруашылық басшысы Ерназар Мақановтың 80 жасқа толуына орай] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2016. – 11 қараша. – Б. 6.
161. Байділдин, Шөптібай. Әділдікті ту еткен [Мәтін] : [ұстаз, ел азаматы Әбдіқадыр Әбілтаев туралы : суреті бар] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2011. – 29 маусым. – Б. 7 б.
162. Байділдин, Шөптібай. Әділдікті ту еткен азамат [Мәтін] : [ақын, сатирик, журналист Сағи Әбілқасенұлы 80 жаста] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2016. – 22 наурыз. – Б. 4.
163. Байділдин, Шөптібай. Әділдікті ту еткен азамат еді [Мәтін] : [ұстаз Темірбай Садуақасұлы Құрманғалиев туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2008. – 11 шілде. – Б. 3.
164. Байділдин, Шөптібай. Әлихан Бөкейханов әулеттері [Мәтін] : [алаш арыстары туралы сөз] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2008. – 30 мамыр. – Б. 5.
165. Байділдин, Шөптібай. Әлихан Бөкейханов соңғы рет Қасым қыстауында тұтқындалған [Мәтін] : [қоғам қайраткері туралы : суреті бар] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2014. – 4 сәуір. – Б. 8..
166. Байділдин, Шөптібай. Бадамнан қалған киелі ағаш табақ [Мәтін] : [әке аманаты, әулет туралы сыр] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2016. – 5 тамыз. – Б. 4.
167. Байділдин, Шөптібай. Бадамнан қалған киелі ағаш табақ [Мәтін] : [әке аманаты, әулет туралы сыр] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2007. – 23 ақпан. – Б. 7.
168. Байділдин, Шөптібай. Бадамнан қалған киелі ағаш табақ [Мәтін] : [өлкетанушы Шөптібай Байділдин] / Ш. Байділдин // Дәстүр. – 2021. – № 3 . – Б. 16–21.
169. Байділдин, Шөптібай. Баймағамбет әулие [Мәтін] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2014. – 4 қыркүйек. – Б. 4..
170. Байділдин, Шөптібай. Баймағанбет әулие [Мәтін] : [әулиелер туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2009. – 17 сәуір. – Б. 4.

171. Байділдин, Шөптібай. Балғатай ақжарқын азамат еді [Мәтін] : [ұстаз туралы естелік] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2014. – 5 қыркүйек. – Б. 3.
172. Байділдин, Шөптібай. Балтабай алған белестер [Мәтін] : [азамат, өнерпаз Балтабай Уахитов туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2007. – 31 қазан. – 3 б.
173. Байділдин, Шөптібай. Бар өмірін өнерге арнаған [Мәтін] : [ұстаз, өнерпаз Қарлығаш Жақыпбекова туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2010. – 9 сәуір. – Б. 4.
174. Байділдин, Шөптібай. Бармасаң, келмесең жат боласың! [Мәтін] : [қытайға сапар жайлы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2015. – 23 қазан. – Б. 4.
175. Байділдин, Шөптібай. Батыр ата елінің қазыналы қариясы [Мәтін] : [Амангелді ауданы ардагерлер кеңесінің төрағасы Уахитов Балтабайдың 80 жасқа толуы] / Ш. Байділдин // Амангелді арайы. – 2017. – 8 желтоқсан. – Б. 3.
176. Байділдин, Шөптібай. Батыр бата алған киелі мешіт [Мәтін] : [ұлы Жыланшық бойындағы мешіттер туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2006. – 22 тамыз. – Б. 5.
177. Байділдин, Шөптібай. Батыр бата алған киелі мешіт [Мәтін] : [ұлы Жыланшық бойындағы мешіттер туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2023. – 28 сәуір. – Б. 6..
178. Байділдин, Шөптібай. Батыр көтерген ту [Мәтін] : (аңыз бен ақиқат) / Ш. Байділдин // EGEMEN QAZAQSTAN. – 2021. – 8 қазан. – Б. 11. - ISSN 1999-9720.
179. Байділдин, Шөптібай. Батырға кесене салу парыз [Мәтін] : [халық батыры Аманкелді Имановтың туғанына 150 жыл] / Ш. Байділдин // Амангелді арайы. – 2023. – 5 мамыр. – Б. 5..
180. Байділдин, Шөптібай. Батырға кесене салу парыз [Мәтін] : [ұлт азаттық көтеріліс басшысы Амангелді Имановтың туғанына 150 жыл] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2023. – 25 наурыз. – Б. 6–7..
181. Байділдин, Шөптібай. Батырдың ұрпағы, тектінің жалғасы [Мәтін] : [мемлекеттік қызметкер Күләш Есімсейітқызы туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2017. – 27 маусым. – Б. 6.
182. Байділдин, Шөптібай. Батырлар тағылымы [Мәтін] : / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2022. – 8 қараша. – Б. 7..
183. Байділдин, Шөптібай. Бектеннің құласы [Мәтін] : [атбегі Бектеннің құласы атанған жүйрік тұлпары туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2010. – 20 тамыз. – Б. 4. Қостанай таңы. – 2006. – 27 қыркүйек. – Б. 3.
184. Байділдин, Шөптібай. Білім шамын жаққан [Мәтін] : [ағартушы Ыбырай Алтынсарин туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2009. – 13 ақпан. – Б. 4.
185. Байділдин, Шөптібай. Бір басында бірнеше өнер тоғысқан [Мәтін] : [әнші, жыршы, термеші, күйші Шоқанай Құтжан ақын туралы бір үзік сыр] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2010. – 10 қыркүйек. – Б. 4.
186. Байділдин, Шөптібай. Бір қақпанға екі қаз түскен күн... [Мәтін] : [балалық шақты ой елегінен өткізу] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2009. – 29 шілде.

–5.

187. Байділдин, Шөптібай. Бір тамшы су нәр болған [Мәтін] : [ақынжанды Жақсылық Қапарұлы туралы сыр] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2009. – 26 маусым. – 3.

188. Байділдин, Шөптібай. Бір үйден аттанған бес боздақ [Мәтін] : [майдангер Сәлім мен Әмірхан Оспановтар туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2010. – 30 сәуір. – Б. 9.

189. Байділдин, Шөптібай. Бір үйден соғысқа аттанған бес боздақ [Мәтін] : [ҰОС-ның ардагерлері Сәлім мен Әміржан Оспанұлдары жайлы] / Ш. Байділдин // ARQALYQ habary. – 2020. – 1 мамыр. – Б. 3.

190. Байділдин, Шөптібай. Бірәлі бай [Мәтін] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2016. – 6 сәуір. – Б. 12.

191. Байділдин, Шөптібай. Бірәлі бай [Мәтін] : [қайырымды Бірәлі бай туралы естелік] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2007. – 25 шілде. – Б. 7. Торғай. – 2009. – 16 қаңтар. – Б. 4.

192. Байділдин, Шөптібай. Біртуар әнші еді Ғарифолла [Мәтін] : [әнші Ғарифолла Құрманғалиев туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2009. – 11 қыркүйек. – Б. 3.

193. Байділдин, Шөптібай. Даңқты зеңбірекші [Мәтін] : [жауынгер зеңбірекші Хамитбек Жекебатырұлы туралы] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2005. – 15 сәуір. – Б. 4.

194. Байділдин, Шөптібай. Діни шамшырақтар [Мәтін] : [киелі Сатыбалды ишан әулеттері жайлы деректер] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2011. – 11 наурыз. – Б. 4.

195. Байділдин, Шөптібай. Түркі халқының ұлы көсемі [Мәтін] : [қоғам қайраткері Мұстафа Шоқай туралы : сурет бар] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2014. – 17 қаңтар. – Б. 4..

196. Байділдин, Шөптібай. Тыпыршып тұрған арғымақтай... [Мәтін] : [жас ақын Азамат Мөлжанбай туралы] / Ш. Байділдин ; суретте : Азамат облыс әкімі С. Кулагинмен бірге // Қостанай таңы. - ("Жастар. KZ қосымшасы). – 2009. – 30 қаңтар. – Б. 6.

197. Байділдин, Шөптібай. Ұлы ағартушы атындағы мұражай [Мәтін] : [АрМ-ПИ -дегі Ы. Алтынсарин атындағы мұражай туралы] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2009. – 13 ақпан. – Б. 4.

198. Байділдин, Шөптібай. Ұлы ағартушы мұражайында [Мәтін] : [ағартушы Ыбырай Алтынсарин атындағы мұражай туралы] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2009. – 29 шілде. – Б. 6.

199. Байділдин, Шөптібай. Ұлы дала ұрпағымыз [Мәтін] : [тарихи-мәдени экспедицияның жұмысы жайлы] / Ш. Байділдин // Торғай. – 2015. – 2 қазан. – Б. 3.

200. Байділдин, Шөптібай. Ұсынысым бар [Мәтін] : [1916 жылғы Торғай даласындағы ұлт-азаттық көтерілістің хас батыры атақты Кейкі (Нұрмағамбет) Көкембайұлына елді мекен атын беру] / Ш. Байділдин // Қостанай таңы. – 2023. – 21 ақпан. – Б. 7..

201. Байділдин, Шөптібай. Ұсынысым бар [Мәтін] : [Қазақ халқының

Тәуелсіздігі мен бостандығы жолында құрбан болған ерлер туралы] / Ш. Байділдин // ARQALYQ habary = Торғай. – 2019. – 1 наурыз. – Б. 4.

202. Байділдин, Шөптібай. Шебер, ұста, зергер [Мәтін] : [шебер Сейтқасым Жамбылұлы жайлы бір үзік сыр] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2008. – 28 қараша. – Б. 4.

203. Байділдин, Шөптібай. Іскер азамат болатын [Мәтін] : [азамат Қонысбай Уатқанов жайлы бір үзік сыр] / Ш. Байділдин // Арқалық хабары. – 2009. – 31 шілде. – Б. 3.

204. Байділдин Шөптібай, қолөнер шебері, өлкетанушы: "Кейкінің моласын көрсетсемде көрмеді" [Мәтін] : [сұхбаттасқан Кенже Қонысбай ; суреттерді түсірген Бердіболат Көркембаев] // Қостанай таңы. – 2018. – 28 қыркүйек. – Б. 6–7.

Ол туралы әдебиеттер:

205. Байділдин Шөптібай [Мәтін] : // Қостанай облысы Торғай аймағы көрікті жерлерінің ақпаратты бағдар тізбесі=Информационно-маршрутный каталог достопримечательностей Костанайской области Торгайского региона : [жолсілтеме]. – Қостанай : Шапак, – 2011. – Б. 106–107.

206. Байділдин Шөптібай [Мәтін] // Торғай елі : энцикл. / құраст. Т. Рсаев ; ред. А. Ахметов. – Алматы : Арыс, – 2013. – Б. 98. өмірбаяндық энцикл. Т. 1 / Ә. Жұқып. – Астана, – 2009. – Б. 41–42.

Ол туралы мерзімді басылымдардағы жарияланымдар

207. Алдабекова, Нұрсұлу. Шебер [Мәтін] : [өлкетанушы Шөптібай Байділдин] / Н. Алдабекова // Қостанай таңы. – 2021. – 17 ақпан. – Б. 7..

208. Амантайұлы, Дархан. Жаңа кітап жарық көрді [Мәтін] : [өлкетанушы Шөптібай Байділдиннің жаңа кітабы] / Д. Амантайұлы // ARQALYQ habary = Торғай. – 2019. – 26 шілде. – Б. 3.

209. Амантайұлы, Дархан. Көшелі іс көшеден басталады [Мәтін] : [Арқалық қаласындағы ономастика мәселесі] / Д. Амантайұлы // Қостанай таңы. – 2018. – 20 қараша. – Б. 6..

210. Амантайұлы, Дархан. Ұлттық дәстүрлеріміз ұлықталды [Мәтін] : [дөңгелек үстел] / Д. Амантайұлы // ARQALYQ habary = Торғай. – 2019. – 20 наурыз. – Б. 3.

211. Амантайұлы, Дархан. Шөптібай ағамыздың еңбегі көрші өңірде ұлықталды [Мәтін] : [кітаптың тұсау кесері] / Д. Амантайұлы // ARQALYQ habary. – 2022. – 19 тамыз. – Б. 3.

212. Амантайұлы, Дархан. Шөптібай ағамыздың еңбегі көрші өңірде ұлықталды [Мәтін] : [өлкетанушы Ш. Байділдиннің «Тарихымызды түгендейік» атты кітабының тұсаукесері өтті] / Д. Амантайұлы // ARQALYQ habary. – 2022. – 19 тамыз. – Б. 3.

213. Амантайұлы, Дархан. Шөптібай ағамыздың еңбегі көрші өңірде ұлықталды [Мәтін] : [кітаптың тұсау кесері] / Д. Амантайұлы // ARQALYQ habary. – 2022. – 19 тамыз. – Б. 3.

214. Амантайұлы, Дархан. Шөптібай ағамыздың еңбегі көрші өңірде ұлықталды [Мәтін] : [өлкетанушы Ш. Байділдиннің «Тарихымызды түгендейік»

- атты кітабының тұсаукесері] / Д. Амантайұлы // ARQALYQ habary. – 2022. – 19 тамыз. – Б. 3.
215. Ардагерлер ұйымында жаңа төраға [Мәтін] : [ардагерлер кәсіподағы] / [газ. ред.] // Арқалық хабары. – 2023. – 16 маусым. – Б. 3..
Архив және болашақ ұрпақ [Мәтін] : Осындай атаумен Арқалық өңірлік мемлекеттік архивінде ашық есік күні өткізілді / [газ. ред.] // Арқалық хабары. – 2022. – 5 қазан. – Б. 3.
216. Ахметжан, Күлшира. Он саусағынан өнер тамған – оюшы [Мәтін] : [халық шебері Шөптібай Байділдаұлы туралы: суреті бар] / К. Ахметжан // Алға. – 2004. – № 5–6. – Б. 20–21..
217. Ахметжанова, Әсем. Тұнған тарих иесі [Мәтін] : [шежіреші Орекен Алматұлының жаднамасының тұсаукесері] / Ә. Ахметжанова // ARQALYQ habary. – 2022. – 6 мамыр. – Б. 4.
218. Әбділдина, Әсел. Батырлар ерлігі ұмытылмайды [Мәтін] : [батыр бабаларымызды ұлықтау мақсатында Дала өлкесі тарихы мұражайының ұйымдастыруымен «Ерлік дәстүр және елдік мұраты» тақырыбында іс шара өткізілді] / Ә. Әбділдина // Арқалық хабары. – 2022. – 2 желтоқсан. – Б.3.
219. Әбілтаев, Әбдіқадыр. Өмірді оюмен өрнектеген [Мәтін] : [шебер Шөптібай Байділдиннің Қостанай меценаттар клубының "Қазына" сыйлығын иеленуі] / Ә. Әбілтаев ; суретте: Шөптібай Байділдин // Қостанай таңы. – 2010. – 6 қаңтар. – 4 б..
220. Әкбарқызы, Бану. Жерлесіміз Астанада көрме өткізді [Мәтін] : [шебер Шөптібай Байділдаұлының ою-өрнектері туралы] / Б. Әкбарқызы // Арқалық хабары. – 2008. – 12 желтоқсан. – Б. 4.
221. Әкбарқызы, Бану. Өнерім өмірім [Мәтін] : [оюшы, қолөнер шебері Шөптібай Байділдин туралы] / Б. Әкбарқызы // Арқалық хабары. – 2008. – 31 қазан. – Б. 3.
222. Бабасова, Баян. Кейкі батыр жайлы кітап жарыққа шықты [Мәтін] : [оюшы, шебер Шөптібай Байділдиннің "Кейкі батыр" атты кітабы туралы : суреті бар] / Б. Бабасова // Арқалық хабары. – 2013. – 22 наурыз. – Б. 3.
223. Байгенжин, Сағидолла. Еңбегі ерен тұлға [Мәтін] : [белгілі оюшы, қолөнер шебері, өлкетанушы Шөптібай Байділдаұлы] / С. Байгенжин // Арқалық хабары. – 2025. – 21 ақпан. – Б. 4..
224. Байгенжин, Сағидолла. Ерекше қолөнер иесі болатын [Мәтін] : [қолөнер шебері, ұстаз Байділдин Шоқан Шөптібайұлы туралы] / С. Байгенжин // Арқалық хабары. – 2025. – 20 маусым. – Б. 4..
225. Байсеңгірова, М. Өмірін оюмен өрнектеген [Мәтін] : [шебер Шөптібай Байділдин туралы сыр] / М. Байсеңгірова // Торғай. – 2008. – 4 сәуір. – Б. 6.
226. Бақтыбаев, Б.Кейкіні кейінгіге үлгі етейік... [Мәтін] : [Кейкі батыр - тарихи дастан] / Б. Бақтыбаев // Арқалық хабары. – 2022. – 30 желтоқсан. – Б. 6.
227. Бегманов, Қасымхан. Қазақтың ою-өрнегі қошқармүйізден бастау алады [Мәтін] : [қолөнер шебері Шөптібай Байділдинмен сұхбат] / Қ. Бегманов ; сұхбаттасқан Қасымхан Бегманов // Арқалық хабары. – 2018. – 8 маусым. – Б. 4.
228. Бегманов, Қасымхан. Шөптібай Байділдин, өлкетанушы: "Жөн-жоралғы асып кетпесін" [Мәтін] : [сұхбат] / Қ. Бегманов // Қостанай таңы. – 2018. – 13 сәуір. – Б. 7.
229. Бектемісов, Асқарбек. Ою ойып, өрнек салып, сызу сызған [Мәтін] : [қолөнер шебері Шөптібай Байділдин туралы толғаныс] / А. Бектемісов // Қостанай таңы. – 2011. – 5 тамыз. – Б. 7.
230. Болатов, Жайберген. Ою өнер емес пе? [Мәтін] : [қостанайлық хас шебердің қолдаушысы жоқ :суреті бар] / Ж. Болатов // Алтын орда. – 2004. – 21 мамыр. – Б. 4..
231. Боранбайұлы, Қасқырбай. «Көкпар тартар Құстөбе» туралы не білеміз? [Мәтін] : [Құстөбе қыраты ертеректе Наурыз тойын өткізетін мекенінің бірі болған] / Қ. Боранбайұлы // Қостанай таңы. – 2022. – 17 маусым. – Б. 11..
232. Ғалымқызы, Жарқынай. "Мынау неткен әдемі әлем!" [Мәтін] : [қолөнер шебері Шөптібай Байділдинмен сұхбат : суреттер бар] / Ж. Ғалымқызы ; сұхбаттасқан : Жарқынай Ғалымқызы // Нұр - Астана. – 2005. – 2 маусым. – Б. 8.

233. Ғапбасұлы, Жәнібек. Тегіне тартып туған азамат [Мәтін] : [шебер Шөптібай Байділдин туралы сыр] / Ж. Ғапбасұлы // Арқалық хабары. – 2009. – 4 сәуір. – Б. 4 б.
234. Дәулетқызы, Жанар. Кейкі батырды қай актер сомдайтын болды? [Мәтін] : [тарихи-драмалық телехикая] / Ж. Дәулетқызы // Қазақ. – 2018. – 22 маусым. – Б. 7.
235. Ел ардақтысы – 75 жаста [Мәтін] : [өлкетанушы Шөптібай Байділдин] / Арқалық қаласы әкімінің аппараты // ARQALYQ habary. – 2021. – 13 тамыз. – Б. 3.
236. Ермағанбетов, Дархан. Жерлесіміздің көрмесі ашылды [Мәтін] : [қолөнер шебері Шөптібай Байділдиннің көрмесінің ашылуы] / Д. Ермағанбетов // Арқалық хабары. – 2018. – 22 маусым. – Б. 3.
237. Есмағанбетов, Қайрат. Халық мұрасының бақшысы [Мәтін]: [оюшы, қолөнер шебері, өлкетанушы, қаламгер Шөптібай Байділдин 70 жаста] / Қ. Есмағанбетов // Арқалық хабары. – 2016. – 19 тамыз. – Б. 4.
238. Жақия, Гүлназ. Шебермен бірлескен үздік жоба [Мәтін] : [өлкетанушы Шөптібай Байділдаұлымен жаңа жоба] / Г. Жақия // ARQALYQ habary. – 2022. – 2 қыркүйек. – Б. 6.
239. Жақсанов, Оразалы. Ұлттық құндылықтарды ардақтаған [Мәтін] : [оюшы Шөптібай Байділдиннің шығармашылығы жайында : суреті бар] / О. Жақсанов // Мәдениет. – 2013. – № 8. – Б. 26–29.
240. Жаңа төсбелгі иеленді [Мәтін] : [өлкетанушы Шөптібай Байділдин] / бетті дайындаған Дархан Амантайұлы // ARQALYQ habary = Торғай. – 2019. – 23 тамыз. – Б. 3.
241. Жапарұлы, Молдатай. Оюшы Шөптібай Байділдин 70 жаста [Мәтін] : [өлең] / М. Жапарұлы // Торғай. – 2016. – 2 қыркүйек. – Б. 3.
242. Жәрімбетова, Нәзира. Оюшы ЭКСПО-2017 көрмесіне қатысқысы келеді [Мәтін] : [қолөнерші Шөптібай Байділдин : сурет бар] / Н. Жәрімбетова // Егемен Қазақстан. – 2013. – 4 қаңтар. – Б. 5. – ISSN 1999-9720.
243. Жүнісұлы, Мұрат. Шебердің жаңа кітабы жарық көрді [Мәтін] : [қолөнер шебері Шөптібай Байділдиннің «Қазақстан тұрмыстық ою-өрнектері» атты кітабы жарыққа шықты] / М. Жүнісұлы // Қостанай таңы. – 2024. – 10 шілде. – Б. 5..
244. Жүнісұлы, Мұрат. Шоқтығы биік туған жер [Мәтін] : [белгілі қолөнер шебері, тарихшы Шөптібай Байділдинмен әңгіме] / М. Жүнісұлы // Қостанай таңы. – 2020. – 16 маусым. – Б. 4–5..
245. Жүнісұлы, Мұрат. Аналар арды ойлаған [Мәтін] : [өлкетанушы Шөптібай Байділдинмен сұхбат] / М. Жүнісұлы ; суретті түсірген автор // Қостанай таңы. – 2021. – 20 қаңтар. – Б. 6..
246. Кенжеахметов, Сейіт. Оюлар сыр шертеді [Мәтін] : [қолөнер шебері Шөптібай Байділдаұлы туралы] / С. Кенжеахметов // Егемен Қазақстан. – 2005. – 5 шілде. – 4 б..
247. Садуақасова, Сандуғаш. Ұлттық өнерді ұлықтаған [Мәтін] : [қолөнер шебері Шөптібай Байділдиннің 70 жылдығы] / С. Садуақасова // Торғай. – 2016. – 21 қазан. – Б. 4.
248. "Үздік өлкетанушы" атанды [Мәтін] / "АХ" // Арқалық хабары. – 2018. – 23 ақпан. – Б. 3.

Арқалық қаласының құрылғанына 70 жыл (1956)

25 қазан

Туып өскен жеріміз Торғай жері – Арқалық қаласының құрылғанына 70 жыл толып отыр. Қызылқозы – қазіргі Арқалық қаласы орналасқан жердің бұрынғы аты. Қаламызға 1947 жылы маман-геолог А.Н. Волков басқарған шағын отряд келді.

1949 жылы алғашқы шым үйлер пайда болды. Кішкентай отрядтың тиянақты жұмысының нәтижесінде 1950 жылдың мамыр айынан бастап ескі Арқалықтың орнына құрылыс салына бастады. Уақытша шымнан жатақхана, кеңсе салынды. Алғашқы 120 отбасылық жер үй салынып, құрылыс материалдары Атбасардан тасылған болатын.

1951 жылы 30 тамызда Қазақ ССР Жоғарғы кеңесі Президиумының шешімі бойынша Арқалық жұмысшы поселкесі Кеңесі құрылды.

1952 жылы шеберхана, гараж, электр жүйесі, отбасылық жатақханалар және бірнеше үй салынды. Кеннің қоры анықталған соң өндірістік негізде игеру қолға алына бастады.

1957 жылдың көктемінде 400-ден астам Ригадан жолдамамен алғаш қала салушы комсомолдар келді. Құрылыс қарқыны артып көптеген тұрғын үйлер, мәдени ғимараттар салына бастады. Жапан түзде қызу еңбек осылайша қайнап сала берді.

1962 жылы Кеншілер поселкесі Арқалық аудан орталығына айналды, ал 1965 жылы қала атанды.

1972 жылдың 25 желтоқсанында Арқалық тұрғындары көгілдір экран арқылы хабарлар көре бастады.

Кеншілер, құрылысшылар, тың игерушілер қаласы – Арқалық, әр күн сайын көркейіп, сұлулана түсті.

1980–1990 ж.ж. мәдениет ошақтары, көптеген мөлтек аудандар, бүлдіршіндер бақшалары салынып, толықтырылды.

1970 жылы Торғай даласына жаңа облыс ашу үшін тапсырмамен келген Өзбекәлі Жәнібековтың жас облысымыздың өркендеуіне, мәдени өміріне қосқан үлесі зор.

Өзбекәлі Жәнібековтың жетекшілігімен Арқалық қаласы маңызды мәдениет орталығына айналды. Облысымыздағы Серке Қожамқұлов атындағы драма театры, Арқалық мемлекеттік педагогикалық институты, Арқалық, Державин кеңшар техникумдарын, облыстық филармония «Шертер» фольклорлық этнографиялық ансамблін құрды.

Арқалық қаласындағы қонақжай орындардың бірі облыстық «Дала өлкесі» тарихи мұражайын ашты. Мұражай Торғай өңірі мәдениеті мен өзіндік ерекше тарихы бар ескерткіштермен таныстырады.

Республикамыздағы шағын қалалардың бірі болып есептелетін Арқалықтың да өзіндік тарихы бар. Қанатты қазына ордасына айналып отырған Арқалық қаласын ғарыш гаваны десе де болады. Өйткені, қонақжай Торғай жері ғарыш қырандарын талай рет құшақ жая қарсы алған аймақ.

Арқалық даласы 40 жылдай уақыт бойы қаншама рет ғарышкерлердің жерге оралғанының куәсі болып келеді. Олардың ішінде Арқалық топырағын басқан тек ресейлік ғарышкерлер ғана емес Америка, Европа ғарышкерлері де бар. Қазақтың тұңғыш ғарышкері Талғат Мұсабаевтың да Арқалық жеріне қонғаны тарихи оқиға болып енді.

Арқалық қаласы туралы мерзімді басылымдардағы жарияланымдар:

249. "Арқалық болашақтың қаласына айналады" [Мәтін] : [қала әкімі Ғазиз Бекмұхамедовпен әңгіме : суреті бар] / Ғазиз Бекмұхамедов ; әңгімелескен: Қыдырбек Қиысқан // Қостанай таңы. – 2014. – 15 қаңтар. – Б. 4–5..
250. «Арқалық барысы» анықталды [Мәтін] : [қаламызда Арқалық қаласының 66 жылдығына орай «Арқалық барысы – 2022» сайысы өтті / [газ. ред.] // Арқалық хабары. – 2022. – 28 қазан. – Б. 3.
251. «Арқалық қаласының құрметті азаматы» атанды [Мәтін] : [Арқалық қаласының құрметті азаматтары туралы] / бетті дайындаған Дархан Амантайұлы // ARQALYQ habary. – 2021. – 14 мамыр. – Б. 3.
252. Айқадамова, Айтолқын. Көнеден жеткен жиһаздар [Мәтін] : [Арқалық қаласындағы «Дала өлкесі тарихы» мұражайы] / А. Айқадамова // Қостанай таңы. – 2021. – 2 ақпан. – Б. 6..
253. Аймағамбетұлы, Роман. Арқалық қаласы құрылуының тарихи негіздері [Мәтін] / Р. Аймағамбетұлы // Торғай. – 2016. – 23 қыркүйек. – Б. 4.
254. Айтмағамбетов, Есмұхамбет. Аға алақанының жылуы [Мәтін] : [қала тыныс-тіршілігі туралы] / Е. Айтмағамбетов // Отбасы және денсаулық. – 2006. – №9. – Б. 2–3.
255. Айтмағамбетов, Есмұхамбет. Арқалыққа жан бітті [Мәтін] : [қаланың қазіргі жағдайы туралы] / Е. Айтмағамбетов // Қазақ әдебиеті. – 2004. – 31 желтоқсан. – Б. 7.
256. Айтмағамбетов, Есмұхамбет. Кішкентай қаланың үмітті тірлігі [Мәтін] : [қала тыныс-тіршілігі туралы] / Е. Айтмағамбетов // Отбасы және денсаулық. – 2005. – № 2. – Б. 11–15.
257. Алматова, Сандуғаш. Өн аялаған Арқалық [Мәтін] : [Арқалық қаласының мәдени, рухани дамуы] / С. Алматова // Отбасы және денсаулық. – 2012. – № 9–10. – Б. 2–4.
258. Аманжолова, А. Арқалықтың амандығын тілеймін [Мәтін] : [қаланың қазіргі жағдайы туралы] / А. Аманжолова ; А.Аманжолова // Қостанай таңы. – 1999. – 18 желтоқсан. – Б. 6.
259. Амантайұлы, Дархан. Арқалық қаласының құрылғанына – 62 жыл толады [Мәтін] : [қала тарихы] / Д. Амантайұлы // Арқалық хабары. – 2018. – 19 қазан. – Б. 1.
260. Амантайұлы, Дархан. Арқалықтың жаңа әкімі – Эльдар Күзенбаев [Мәтін] : [жаңа тағайындау] / Д. Амантайұлы // Арқалық хабары. – 2018. – 6 шілде. – Б. 1.
261. Амантайұлы, Дархан. Көшелі іс көшеден басталады [Мәтін] : [Арқалық қаласындағы ономастика мәселесі] / Д. Амантайұлы // Қостанай таңы. – 2018. – 20 қараша. – Б. 6..
262. Амантайұлы, Дархан. Қалаға жаңа әкім тағайындалды [Мәтін] : [Арқалық қаласына жаңа әкім Әмірхан Біркенұлы Асанов тағайындалды] / Д. Амантайұлы // ARQALYQ habary. – 2021. – 7 мамыр. – Б. 1.
263. Амантайұлы, Дархан. Сенат төрағасының орынбасары: "Арқалықтың мәселелері назарымызда болады" [Мәтін] / Д. Амантайұлы // Арқалық хабары. – 2018. – 6 сәуір. – Б. 1.

264. Арқалық қаласында құқықтық түсіндіру жұмысын, азаматтардың құқықтық мәдениетін, құқықтық оқуы мен тәрбиесін одан әрі көтеру жөніндегі 2009–2011 жылдарға арналған бағдарлама [Мәтін] : Арқалық қалалық мәслихатының қаулысы 2009 жылғы 27 мамырдағы № 189 // Арқалық хабары. – 2009. – 14 тамыз. – Б. 4.
265. Арқалық қаласының "Алтын кітабы" жаңа есімдермен толықты [Мәтін] : [газ. ред.] // Арқалық хабары. – 2016. – 30 желтоқсан. – Б. 3.
266. Арқалық қаласының 2006 жылға арналған бюджеті [Мәтін] : Арқалық қалалық мәслихатының шешімі 2006 жылғы 16 наурыз №228 // Арқалық хабары. – 2006. – 7 сәуір. – Б. 3.
267. Арқалық қаласының әкімі А. Балғариннің "Арқалық қаласының 2016 жылдың әлеуметтік-экономикалық даму қорытындылары және 2017 жылға перспективалар туралы" есебінің тезистері [Мәтін] : 2016 жылғы қаланың әлеуметтік-экономикалық даму қорытындысы // Арқалық хабары. – 2017. – 17 қаңтар. – Б. 2–4.
268. Арқалықта жылы аялдамалар салынады [Мәтін] : [қоғамдық көлік күтетін адамдарға жылы аялдамалар салу жоспарланып отыр] / [газ. ред.] // Арқалық хабары. – 2024. – 1 наурыз. – Б. 3.
269. Аяқталмаған мешіт ғимараты намазхана болады [Мәтін] : [Арқалық қаласындағы діни орын туралы] // Арқалық хабары. – 2025. – 11 сәуір. – Б. 1.
270. Әбжанова, Жұлдыз. Арқалықта жаңа кітапхана салу мәселесі көтерілді [Мәтін] : [ҚР Парламент Мәжілісінің депутаты Жұлдыз Сүлейменованың Ұлттық құрылтайдың төртінші отырысындағы маңызды ұсыныстары] / Ж. Әбжанова // Арқалық хабары. – 2025. – 21 наурыз. – Б. 3..
271. Әлімғазина, А. Арайлы Арқалығым! [Мәтін] : [кітапханадағы іс-шара] / А. Әлімғазина // ARQALYQ habary = Торғай. – 2019. – 4 қазан. – Б. 6.
272. Баймедиева, Ғ. Бақыт қонды басымызға [Мәтін] : [Арқалық қаласы туралы естелік] / Ғ. Баймедиева ; Ғалия Баймедиева // Қостанай таңы. – 2006. – 30 маусым. – Б. 8 .
273. Балахметқызы, Сағила. "Арқалық неге шетте қалады?.." [Мәтін] : [Арқалық қаласы туралы естелік] / С. Балахметқызы // Торғай. – 2008. – 11 сәуір. – Б. 4.
274. Бегалы, Асылхан. Ару қалам Арқалық [Мәтін] : [өлең] / А. Бегалы // Арқалық хабары. – 2014. – 31 қазан. – Б. 7.
275. Бейсекеев, Сұлтанғали. Қызылқозы қалай игерілді? [Мәтін] : [Арқалық қаласының 45 жылдығына орай] / С. Бейсекеев // Торғай. – 2001. – 5 қазан. – № 40. – Б. 3 б.
276. Бектемісов, Асқарбек. Арқалықтың ажары неге солғын? [Мәтін] : [Арқалықтың бүгінгі бейнесі] / А. Бектемісов // Қазақ. – 2014. – 3–17 қазан. – Б. 4.
277. Ғалымбекұлы, Ғанибет. Арқалықтың ақ таңы атқан күн [Мәтін] : [Арқалық қаласының қалыптасу тарихы] / Ғ. Ғалымбекұлы // Арқалық хабары. – 2006. – 13 қаңтар. – Б. 3. Қостанай таңы. – 2006. – 7 ақпан. – Б. 4 .
278. Ділдабек, Жанерке. Арқалық – ардақ қалам [Мәтін] : [өлең : суреті бар] / Ж. Ділдабек // Арқалық хабары. – 2013. – 15 қараша. – Б. 5..
279. Ерназаров, Түгел. Қалай басталып еді... [Мәтін] : [қызылқозының 60 жылдығына орай] / Т. Ерназаров // Торғай. – 2008. – 19 қыркүйек. – Б. 3.
280. Естай, Арнұр. Арқа төсінде гүлденген Арқалық! [Мәтін] : [өлең] / А. Естай // Арқалық хабары. – 2014. – 7 қараша. – Б. 3.
281. Жаңа серпін бермек [Мәтін] : [Арқалық қаласының дамуы] / бетті дайындаған Бақыт Тұраш ; суреттер Қостанай облысы әкімінің баспасөз қызметінен және интернеттен алынды // Қостанай-АГРО. – 2023. – 6 шілде. – Б. 4..
282. Жаңа тағайындаулар [Мәтін] : [Арқалық қаласы әкімдігінің құрылыс, сәулет және қала құрылысы бөлімі ММ басшысы болып Қалимарден Жұмабайұлы Садықов тағайындалды] / [газ. ред.] // Торғай. – 2018. – 13 сәуір. – Б. 3.

283. Жаңа тағайындаулар [Мәтін] : [Арқалық қаласы әкімінің ауылшаруашылық жұмыстары жөніндегі орынбасары болып Дархан Нұрланұлы Хамзиннің тағайындалуы] / [газ. ред.] // Торғай. – 2018. – 13 сәуір. – Б. 3.
284. Жапарұлы, Молдатай. Ақындары жырға қосқан Арқалық [Мәтін] : [өлең] / М. Жапарұлы // ARQALYQ habary. – 2021. – 24 қыркүйек. – Б. 6.
285. Жапарұлы, Молдатай. Арқаның көркі – Арқалық [Мәтін] : [өлең] / М. Жапарұлы // Арқалық хабары. – 2018. – 19 қазан. – Б. 5.
286. Жапарұлы, Молдатай. Дәрменовтер династиясы [Мәтін] : [Арқалық қаласының 60 жылдығына орай деректі әңгіме] / М. Жапарұлы // Арқалық хабары. – 2016. – 15 сәуір. – Б. 4.
287. Жүнісұлы, Жақсылық. "Арқалық қаласы елбасы назарында" [Мәтін] : [қаламызға ҚР Премьер-министрі Кәрім Мәсімовтің келуі] / Ж. Жүнісұлы // Қостанай таңы. – 2010. – 13 шілде. – Б. 2.
288. Жүнісұлы, Мұрат. Арқалық қаласына – 65 жыл [Мәтін] : [Арқалықта қала күнінің аталып өтілуі] / М. Жүнісұлы ; суреттерді түсірген автор // Қостанай таңы. – 2021. – 28 қыркүйек. – Б. 5.
289. Жүнісұлы, Мұрат. Арқалықта ірі жобалар қолға алынады [Мәтін] : [Арқалық қаласының әкімі Әмірхан Асанов жылдың қорытынды есептік кездесуін өткізгені туралы] / М. Жүнісұлы ; суреттерді түсірген автор // Қостанай таңы. – 2023. – 15 желтоқсан. – Б. 2..
290. Жүнісұлы, Мұрат. Арқалықтың ажарын ашты [Мәтін] : [биыл Ата заңымыздың мерейлі мерекесі қалада бірнеше маңызды нысандардың салтанатты ашылу рәсіміне сәйкес келді] / М. Жүнісұлы ; суретті түсірген Бердіболат Көркембаев // Қостанай таңы. – 2021. – 1 қыркүйек. – Б. 4..
291. Жүнісұлы, Мұрат. Арқалықтың келешегі зор [Мәтін] : Инфрақұрылымды дамыту – игілікті шара / М. Жүнісұлы ; суретті түсірген автор // Қостанай таңы. – 2017. – 31 мамыр. – Б. 4–5.
292. Жүнісұлы, Мұрат. Ахуалың қалай, Арқалық? [Мәтін] : [Арқалық қаласына арнайы жұмыс сапарымен облыс әкімі Құмар Ақсақалов келді] / М. Жүнісұлы ; суреттерді түсірген Бердіболат Көркембаев // Қостанай таңы. – 2024. – 6 ақпан. – Б. 5..
293. Жүнісұлы, Мұрат. Статистика – көрсеткіштер айнасы [Мәтін] : [Арқалық қаласының әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштері] / М. Жүнісұлы ; суретті түсірген – автор // Қостанай таңы. – 2024. – 19 қараша. – Б. 6..
294. Жүнісұлы, Мұрат. Табиғат байлығы – ел байлығы [Мәтін] : [Арқалық қаласының кен орындары мен экологиялық мәселелері] / М. Жүнісұлы ; Суреттерді түсірге – автор // Қостанай таңы. – 2025. – 9 сәуір. – Б. 5..
295. Калиева, Азия. Туған қаланың тарихы [Мәтін] : [ғарыш айлағы туралы] / А. Калиева // Жаңа өмір. – 2025. – 21 наурыз. – Б. 9..
296. Қасенова, Р. Ару қала – Арқалық [Мәтін] : [Арқалық қаласының қалыптасу тарихы] / Р. Қасенова ; Рая Қасенова // Арқалық хабары. – 2006. – 7 сәуір. – 24 наурыз.
297. Қожахметұлы, Еркін. Аралдағы Арқалық [Мәтін] : [Арқалық қаласы туралы] / Е. Қожахметұлы // ARQALYQ habary. – 2020. – 11 желтоқсан. – Б. 6 ; – 18 желтоқсан. – Б. 6.
298. Қостанай облысы Арқалық қаласының өсімдік шаруашылығы. Бірінші ұлттық шаруашылығы санағының алдын ала қорытындылары=Растениеводство города Аркалыка Костанайской области. Предварительные итоги первой национальной сельскохозяйственной переписи [Мәтін] : [статистикалық жинақ] / Қостанай облысының статистика басқармасы. – Қостанай, – 2007. – 169 б.; 29 см
299. Қошаева, Бәтима. Біз – құрдастармыз! [Мәтін] : [Қызылқозының 60 жылдығына орай] / Б. Қошаева // Торғай. – 2008. – 3 қазан. – Б. 2.
300. Қыдырбек, Әбдірахман. Арқалықта алға басу бар [Мәтін] : [қаладағы өзгерістер] / Ә. Қыдырбек // Егемен Қазақстан. – 2012. – 28 желтоқсан. – Б. 6. – ISSN 1999–9720.
301. Қылышбайұлы, Әубәкір. Аяулы Арқалығым ! [Мәтін] : [Арқалық қаласының қалыптасу тарихы] / Ә. Қылышбайұлы // Арқалық хабары. – 2006. – 5,12 мамыр. – Б. 3–7.

302. Мұқанов, Абай. Елдің бағыты айқын [Мәтін] : [Арқалық қаласының дамуы] / А. Мұқанов // Қостанай таңы. – 2023. – 10 ақпан. – Б. 4..
303. Сансызбаев, Елжан. Арқалық – ғарыш айлағы [Мәтін] : / Е. Сансызбаев // Қостанай таңы. – 2020. – 14 сәуір. – Б. 8..
304. Сәтбай, Айзат. Арқалығым – мақтанышым [Мәтін] : [өлең] / А. Сәтбай // Арқалық хабары. – 2014. – 24 қазан. – Б. 8.
305. Серікұлы, Ақтан. Арқалығым – қайсар қала атанған [Мәтін] : [өлең] / А. Серікұлы // Арқалық хабары. – 2014. – 31 қазан. – Б. 7.
306. Сомжүрек, Жұма-Назар. Жұлдызы Арқалықтың жанар тағы [Мәтін] : [өлеңдер : автордың фотосы бар] / Ж. Сомжүрек // Арқалық хабары. – 2012. – 16 қараша. – Б. 4.
307. Торғай елі [Мәтін] : энциклопедия / құраст.: Т. Рсаев. – Алматы: Арыс, – 2013. – 456 б.: сурет.+ 16 бет жапсырма; 25 см. - (Жаңа энциклопедия Арыс) 978-601-291-179-4: 1500 дана.
308. Торғай өңірінің бас қаласы: құрылуы және даму болашағы=Главный город Торгайского региона : становление и перспективы развития [Мәтін] : облыстық ғылыми-практикалық конференцияның материалдары / Ы. Алтынсарин атындағы Арқалық мемлекеттік педагогикалық институты. – Арқалық, – 2006. – 260 б.; 29 см 9965-567-15-8: 100 дана.
309. Ыбырай, Әлібек. Әмірхан Асанов: «Арқалықтың келешегіне күмән келтірмеймін» [Мәтін] : [Арқалық қаласының әкімі Ә. Асановпен сұхбат] / Ә. Ыбырай ; суреттерді түсірген Бейбіт Мейрамұлы // Қостанай таңы. – 2023. – 16 тамыз. – Б. 4–5.
310. Ыбырай, Әлібек. Құмар Ақсақалов: «Әуежайды қалпына келтіру – маңызды қадам» [Мәтін] : [Арқалық қаласындағы әуежайдың қызметін қайта іске қосу жұмыстары биыл басталады] / Ә. Ыбырай ; сурет ашық дереккөзден алынды // Қостанай таңы. – 2025. – 17 қаңтар. – Б. 2..
311. Ыбырай, Әлібек. Келбеті түзік, келешегі кемел [Мәтін] : [Арқалық қаласының дамуы] / Ә. Ыбырай ; суреттерді түсірген Бейбіт Мейрамұлы // Қостанай таңы. – 2023. – 25 тамыз. – Б. 12–13.
312. Ілияс, Байтұрсын. Арқадағы Арқалық [Мәтін] : [Арқалық қаласы туралы] / Б. Ілияс // Егемен Қазақстан. – 2003. – 7 қаңтар. – Б. 5.

1986 жылы 16–19 желтоқсан аралығында Алматыда болған қазақ жастарының КСРО үкіметінің отаршылдық, әміршіл-әкімшіл жүйесіне қарсы наразылық қимылдары болды. Көтерілістің басталуына Мәскеудегі орталықтың республика халқының пікірімен санаспастан Ресейдің Ульянов облыстық партия комитетінің – хатшысы Г.В.Колбинді Қазақстан Компартиясы ОК-нің 1-хатшысы етіп тағайындауы түрткі болды. 17 желтоқсан күні таңертенгі сағат 8-де қаладағы Л.И.Брежнев атындағы алаңға (қазіргі Республика алаңы) саяси тәуелсіздікті талап еткен ұрандармен алғашында 300-дей адам жиналып кешкісін көтерілісшілер саны 20 мыңға жетті. Бірақ көтерілісшілердің қойған талап–тілектері аяқ асты етіліп, «бұзақыларды» күшпен тарату мақсатында алаңға құқық қорғау органдарының қызметкерлерімен арнайы әскери күштер тобы жеткізілді. КСРО ИМ-нің № 0385 бұйрығы негізінде дайындалған «Құйын – 86» операциясы бойынша көтеріліс қатігездікпен басып жаншылды.

18 желтоқсан күні алаңға қайта жиналмақ болған көтерілісшілерге қарсы әскер күші қолданылды. Көтерілісшілердің қалған топтарын ығыстыру үшін жедел отряд, милиция мен жасақшылардан арнайы топтар құрылып, қала көшелеріне аттандырылды. Осы әскери күштер 19 желтоқсан күні қаланың әр тұсында қайтадан шеруге шықпақ болған 6 топты басып, таратты. Алаңдағы көтерілісшілер таратылған соң, ішкі істер бөлімдеріне 2401 адам жеткізілген (Алматы түрмесіне сыймағандықтан, қала сыртына апарып тасталғандарды қосып есептегенде барлығы 8,5 мың адам ұсталған). Желтоқсан көтерілісі құрбандарының қатарында Е.Сыпатаев, С.Мұханбетжанова, Қ.Молданазарова, Қ.Рысқұлбеков, М.Әбдіқұлов, Л.Асанова сынды ержүрек қазақ жастары бар. Желтоқсанның 19-23 ж.ж. аралығында халықтың наразылық шерулері мен митингілер Қазақстанның Жезқазған, Талдықорған Көкшетау, Қарағанды, Арқалық, Павлодар, Жамбыл, Талғар, Сарқант, т.б. қалалары мен Сарыөзек, Шамалған, шелек елді мекендерінде жалғасты. Желтоқсан көтерілісіне КОКП ОК-нің қаулысымен «қазақ ұлтшылдығының көрінісі» деген баға беріліп, көтеріліске қатысқан азаматтар қуғын-сүргінге ұшырады. КСРО-ның тоталитарлық, отаршыл саясатына қарсы қазақ жастарының азаттық күресі тарихи маңызы бар үлкен оқиға болды. Қазақстан тәуелсіздігін алған соң желтоқсан көтерілісі туралы шындық қалпына келтіріліп, бұл жөнінде «Желтоқсан. 1986. Алматы.» (құраст. Т.Өтегенов, Т.Зейінәбілов), «Желтоқсан құрбандарын жоқтау», «Ер намысы–ел намысы» жинақтары, К.Тәбейдің «Мұзда жанған алау», Т.Бейісқұловтың «Желтоқсан ызғары» кітаптары мен «Желтоқсан» (бас редакторы Х.Қожа-Ахмет) газеті жарық көрді, «Алла-жар»(1991,реж.Т.Теменов), «Қызғыш құс»кинофильмдері түсірілді.

Желтоқсан көтерілісі туралы мерзімді басылымдардағы жарияланымдар:

313. Абжаппарова, Клара Прмашовна. Желтоқсан жаңғырығы [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі туралы тарихи кеш] / К.П. Абжаппарова // Тәрбие сағаты. – 2019. – №2. – Б. 10–11.
314. Абишева, Қ. Желтоқсан ызғары [Мәтін] : [желтоқсандықтарға әрдайым құрмет көрсетуге тәрбиелеу] / Қ. Абишева // Тәрбие сағаты - Классный час. – 2010 . – № 6. – Б. 17–18.
315. Абсаттаров, Марат. Бәрі де күні кешегідей көз алдымда [Мәтін] : [мақала] / М. Абсаттаров // Ақиқат. – 2022. – № 8. – Б. 99–101. – ISSN 1019 - 5300.
316. Адырбек, К. Тәуелсіздікке талпыныс [Мәтін] : публицистикалық мақалалар / К. Адырбек. – Алматы: Айғаным, 2016. – 380 б.; 21 см. – (Тәуелсіздік толғаныстары) 978-601-03-0439-0: 1607,10 т., 2000 дана.
317. Адырбекұлы, Көлбай. Бодандыққа қарсы бұлқыныс [Мәтін] : [желтоқсан оқиғасына – 25 жыл] / К. Адырбекұлы, Д. Мыңжасарқызы // Түркістан. – 2011. – 6 қаңтар. – Б. 3.
318. Азаттық аңсағандар [Мәтін] : деректі шығармалар жинағы / құраст.: А. Оразақын. – Алматы: Жалын, – 2006. – 256 б.; 21 см
319. Айбекова, М.Ю. Тәуелсіздік таңы [Мәтін] : [тәуелсіз еліміздің жтістіктерімен таныстырып, білгендерін тереңдету] / М.Ю. Айбекова // Тәрбие сағаты. – 2020. – № 11–12. – Б. 4–6.
320. Айғалиұлы, Ертай. Өнімді мәңгіге жоғалтқан жанмын [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі жайында еске алу] / Е. Айғалиұлы // Ана тілі. – 2004. – 10 маусым. – Б. 6.
321. Айқадамова, Айтолқын. «Бұл күннің маңызын түсінгеніміз абзал» [Мәтін] : [Желтоқсан оқиғасы туралы ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты Аманжол Ахметовпен сұхбат] / А. Айқадамова ; суретті түсірген Б. Ахметбеков // Қостанай таңы. – 2022. – 16 желтоқсан. – Б. 7..
322. Айтасова, Мария. "Желтоқсан ызғары" [Мәтін] : [сахналық қойылым сценаріі] / М. Айтасова // Тәрбие құралы. – 2005. – № 5. – 69–71 б.
323. Айтбайұлы, Талғат. Айтылмаған ақиқат [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі жайында еске алу] / Т. Айтбайұлы // Ана тілі. – 2006. – 14 желтоқсан. – № 49–50. – Б. 4–5.
324. Айтбайұлы, Талғат. Алаңда айқайшы болған [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі жайында еске алу] / Т. Айтбайұлы // Арай. – 1996. – № 6. – Б. 8–9.
325. Ақордаұлы, Қуан. Ел тәуелсіздігін баянды етсем деп... [Мәтін] : [желтоқсан куәгерлері] / Қ. Ақордаұлы // Үркер. – 2015 . – № 12 . – Б. 6–7. – ISSN 1999–5822.
326. Ақышбеков, Мұратбек Қадырұлы. Ұмытылмас желтоқсан [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі туралы тәрбие сағаты] / М.Қ. Ақышбеков // Мектептегі мерекелер. – 2021. – № 1 . – Б. 14 – 16.
327. Ақышбеков, Мұратбек. Ұмытылмас желтоқсан [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі туралы тәрбие сағаты] / М. Ақышбеков // Мектептегі мерекелер. – 2019 . – № 1 . – Б. 14– 15. – ISSN 1998– 6726.

328. Алдабеков, А. Тәуелсіздік тұғыры биікте [Мәтін] : [тәуелсіз күніне арналған іс-шара] / А. Алдабеков // Мектептегі сыныптан тыс жұмыстар. – 2015. – № 11. – Б. 11–15.
329. Алматы. 1986. Желтоқсан [Мәтін] : [жинақ]. 2-кітап. – Алматы: Аударма, – 1992. – 210 б.
330. Алматы. 1986. Желтоқсан [Мәтін] : [жинақ]. 2-кітап. – Алматы: Аударма, – 1992. – 210 б. 5-86228-011-1: 24 с.
331. Алматы. 1986. Желтоқсан [Мәтін] : [жинақ]. 3-кітап. – Алматы: Аударма, – 1992 – 456 б. 5-86228-040-5: 240 с.
332. Алматы. 1986. Желтоқсан [Мәтін] : 5 томдық. 1-том / құраст.: Т. Айтбайұлы, Т. Зейнәбіл. – Алматы: Arna-b, – 2011. – 464 б.; 21 см
333. Алматы. 1986. Желтоқсан [Мәтін] : 5 томдық. 1-том / құраст.: Т. Айтбайұлы, Т. Зейнәбіл. – Алматы: Arna-b, 2011. – 464 б.; 21 см.
334. Алматы. 1986. Желтоқсан [Мәтін] : 5 томдық. 2-том / құраст.: Т. Айтбайұлы. – Алматы: Arna-b, – 2011. – 376 б.; 21 см
335. Алматы. 1986. Желтоқсан [Мәтін] : 5 томдық. 3-том / құраст.: Т. Айтбайұлы. – Алматы: Arna-b, – 2011. – 274 б.; 21 см 978-601-7221-41-6: 1000 т., 1000 дана.
336. Алматы. 1986. Желтоқсан [Мәтін] : 5 томдық. 4-том / құраст.: Т. Айтбайұлы. – Алматы: Arna-b, – 2011. – 362 б.; 21 см 978-601-7221-41-6: 1000 т., 1000 дана.
337. Алматы. 1986. Желтоқсан [Мәтін] : 5 томдық. 5-том / құраст.: Т. Айтбайұлы. – Алматы: Arna-b, – 2011. – 382 б.; 21 см 978-601-7221-41-6: 1000 т., 1000 дана.
338. Алматы. 1986. Желтоқсан [Мәтін] : айғақ-кітап. – Алматы: Аударма : Алтын орда, 1991. – 192 б.; 20 см
339. Алматы. 1986. Желтоқсан [Мәтін] : айғақ-кітап. – Алматы: Аударма : Алтын орда, – 1991. – 192 б.; 20 см.
340. Амантайұлы, Дархан. Тәуелсіздік үшін кімдерге қарыздармыз? [Мәтін] : [желтоқсан оқиғасының куәгерлері] / Д. Амантайұлы // Арқалық хабары. – 2018. – 14 желтоқсан. – Б. 1, 3.
341. Амренова, Ж. Ар-намысым, қасіретім, мақтанышым – Желтоқсан [Мәтін] : [Желтоқсан көтерілісі туралы тәрбие сағаты] / Ж. Амренова // Тәрбие жұмысы мектепте және мектептен тыс мекемелерде. – 2013. – № 2. – Б. 2–5.
342. Асылбекова, Ақтолқын. Желтоқсан жаңғырығы [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісіне 25 жыл] / А. Асылбекова // Қазақ. – 2011. – 19 тамыз. – 10 б..
343. Ахметжанова, Ләйла. Жадымдасың, Желтоқсан [Мәтін] : [Желтоқсанға арналған өлең жолдары] / Л. Ахметжанова // Мектептегі мерекелер. – 2010. – № 1. – Б. 43..
344. Ахметова, С. Желтоқсан жаңғырығы мәңгі есте [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі жайында еске алу] / С. Ахметова, А. Тасмағанбетова // Арқалық хабары. – 2022. – 30 желтоқсан. – Б. 3..
345. Ахметұлы, Дәнеш. Мұзда жанған алау [Мәтін] : [желтоқсан туралы хикаят] / Д. Ахметұлы // Қазақ. – 2020. – 8–15 қыркүйек. – Б. 7.
346. Әбдезұлы, Қ. Таным көкжиегі [Мәтін] / Қ. Әбдезұлы. - Алматы: Арыс, –

2009. – 272 б.; 20 см. - (Ғылыми әдебиет) 9965-17-619-1: 504 т.
347. Әбдіжәділқызы, Ж. Желтоқсандағы журфак [Мәтін] : [желтоқсан куәгерлері] / Ж. Әбдіжәділқызы // Үркер. – 2016 . – № 4. – Б. 7–8. –ISSN 1999-5822.
 348. Әбдіхалық, Марат. Күркіреп өтті-ау сол күндер [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі жайында еске алу] / М. Әбдіхалық // Заң газеті. – 2024. – 13 желтоқсан. – С. 1,4.
 349. Әбжанов, Ханкелді. Ақиқат пен ақтаңдақ [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі туралы] / Х. Әбжанов // Ана тілі. – 2021. – 16–22. желтоқсан. – Б. 4..
 350. Әбілбекова, З. Желтоқсан желі [Мәтін] : [желтоқсан құрбандарына арналған іс-шара] / З. Әбілбекова // Мектептегі мерекелер. – 2009. – № 6. –Б. 26–27 б..
 351. Әбілова, Майра. Қайсар рухты қазақ [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі туралы тәрбие сағаты] / М. Әбілова // Қазақ тілі мен әдебиеті. – 2000 .– № 1. –Б. 54–58.
 352. Әлжан, Т. Қолдан келген қайран сол болды [Мәтін] : [1986 ж. желтоқсан оқиғасына орай] / Т. Әлжан ; дайындаған А. Әлменбет // Қазақ әдебиеті. – 2011. – 4 ақпан. – Б. 5..
 353. Әнесұлы, Ж. Желтоқсаннан кейін... [Мәтін] : ел мүддесі үшін айтылған сөз / Ж. Әнесұлы ; алғы сөзін жазғ.: Е. Айғалиұлы. – Алматы: SANJAR-U, – 2010. – Б. 103. 20 см.
 354. Әуелбаева, Гүлжан. "Қыршын жас – бәйшешек ғұмыр" [Мәтін] : [Қайрат Рысқұлбековтың рухына арналған ашық сынып сағаты] / Г. Әуелбаева // Тәрбие құралы. – 2007. – № 6. – Б. 49–50.
 355. Әшірбаева, Г. Желтоқсан көтерілісінің батырлары [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісіне қатысқандар Сыпатаев Ербол, Ләззат Асанова, Сәбира Мұхамеджанова, Қайрат Рысқұлбеков / Г. Әшірбаева ; Гүлдария Әшірбаева // Қазақ тілі мен әдебиеті орыс мектебінде. – 2008. – № 12. – Б. 85– 89.
 356. Байғазин, Мейрам. Желтоқсан көтерілісі: беймәлім деректер [Мәтін] : [мақала] / М. Байғазин // Ақиқат. – 2022. – № 1. – Б. 54–62. – ISSN 1019–5300.
 357. Байғазин, Мейрам. Желтоқсан: тарихи баға [Мәтін] : [желтоқсан ұлт-азаттық көтерілісіне байланысты зерттеулер] / М. Байғазин // EGEMEN QAZAQSTAN. – 2024. – 16 желтоқсан. – Б. 8. – ISSN 1999–9720.
 358. Батырқан, Ләззат. "Мұзда жанған алау" [Мәтін] : [егемендіктің мәнін ұғындыру] / Л. Батырқан // Тәрбие құралы. – 2008. – № 4. – 53–54 б..
 359. Бегеева, Ж.М. Желтоқсан жаңғырығы – Тәуелсіздік [Мәтін] : [тәуелсіздігіміздің 26 жылдық мерекесіне арналған іс-шара] / Ж.М. Бегеева // Мектептегі кітапханашы. – 2014. – №4. – Б. 8–12
 360. Бейсембаев, Б. Тәуелсіздік жолындағы күрес [Мәтін] : [Тәуелсіз күніне арналған іс-шара] / Б. Бейсембаев // Тәрбие жұмысы. – 2015.– № 2-3. – Б. 9–13.
 361. Бейісқұлов, Тоқтар. Қуғындалған қазақ азаматтары [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі туралы] / Т. Бейісқұлов // Мәдениет. – 2012 . – № 3 . – Б. 36–43.

362. Беккужина, Бағыла. Жасай бер, Тәуелсіздігім! [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі туралы тәрбие сағаты] / Б. Беккужина // Мектептегі сыныптан тыс жұмыстар. – 2020. – № 1. – Б. 2–4.
363. Бекниязова, Ж. Желтоқсан оқиғасының ақиқаты [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі туралы тәрбие сағаты] / Ж. Бекниязова // Мектепке дейінгі тәрбие. – 2011. – № 2. – Б. 7–8.
364. Берлібаев, Б. Жастар не үшін көтерілді? [Мәтін] : [Желтоқсан көтерілісіне 20 жыл] / Б. Берлібаев // Парасат. – 2006. – № 12. – Б. 1–17.
365. Берлібаев, Бақдәулет. Ерболдың елжанждылық өнегесі туралы [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісіне – 30 жыл!] / Б. Берлібаев // Қазақстан патриоты. – 2016. – № 6. Б. 12–13.
366. Бодандыққа қарсы жойқын бұлқыныс [Мәтін] : [желтоқсан оқиғасы туралы] / Мәліметтерді Т.Айтбайұлы мен Т.Зейнәбін құрастырған; "Желтоқсан" жинағынан алынды // Қазақ үні. – 2016. – 13 желтоқсан. – Б. 10–11.
367. Біз сөз жүзінде ғана "тәуелсіз ел" атанып келеміз [Мәтін] : [қоғам қайраткері Хасен Қожа-Ахметпен болған тікелей байланыс] / Қожа-Ахмет Х; жазып алған Айнұры Есенғали // Жұлдыздар отбасы. – 2016. – № 24. – Б. 21–23. – ISSN 1999–7450.
368. Дүйсенбаева, Сайражан. Желтоқсанның мұзға жаққан алауы [Мәтін] : [Желтоқсан көтерілісі туралы тәрбие сағаты] / С. Дүйсенбаева // Тәрбие сағаты - Классный час. – 2010. – № 5. – Б. 12–13.
369. Елхондиева, Қ. Тәуелсіздік – елімнің ерлік жолы [Мәтін] : [тәуелсіз азамат, патриоттық тұлға тәрбиелеу, тәрбие сағаты] / Қ. Елхондиева // Тәрбие жұмысы мектепте және мектептен тыс мекемелерде. – 2012. – № 2. – Б. 2–4.
370. Есимханова, Б.Т. Тәуелсіздік тұғыры биік болсын! [Мәтін] : [кітапханада өткізілген іс-шара туралы] / Б. Есимханова // Мектептегі кітапхана. Школьная библиотека. – 2014. – № 6. – Б. 23–25.
371. Есмағамбетов, Көшім. Желтоқсан жаңғырығы [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісіне шетелдіктердің баға беруі] / К. Есмағамбетов // Қазақ әдебиеті. – 2006. – 1,15 желтоқсан. К Б. 12,13.
372. Есмырзаев, Нағашыбай. Желтоқсан оқиғасына кім кінәлі ? [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі туралы] / Н. Есмырзаев // Жас қазақ үні. – 2013. – 15 қаңтар. – Б. 16.
373. Жақсылықова, М. Желтоқсан көтерілісі – ұлттық рухтың дүмпуі [Мәтін] : [желтоқсан куәгерінің еске алу әңгімесі : суреті бар] / М. Жақсылықова // Театр. kz. – 2011. – № 12. – Б. 28–31.
374. Жаппасұлы, Еркін. Қыршын кеткен қазақтың қайран жастары-ай!... [Мәтін] : [Желтоқсан көтерілісі туралы] / Е. Жаппасұлы // Amankeldi araiy. – 2021. – 17 қыркүйек. – Б. 3.
375. Желтоқсан – елге мереке шығар, ал маған – қайғы... [Мәтін] : [желтоқсандық Қайрат Рысқұлбековтың анасы Дәметкен апаймен сұхбат] / Рысқұлбеков Қ; сұхбаттасқан Марфуға Шапиян // Жұлдыздар отбасы. – 2014

. – № 24 . – Б. 18–19. – ISSN 1999–7450.

376. Желтоқсан 86 [Мәтін] : он томдық : топтамалар жинағы. 1-кітап. Ұлт теңдігі көтерілісі / құраст.: Б. Әбдіғалиев, Б. Көрпебайұлы ; ред.: Н. Әбубәкір. – Алматы: Алтынбек Сәрсенбайұлы қоры, – 2006. – 260 б.; 21 см
377. Желтоқсан 86 [Мәтін] : он томдық : топтамалар жинағы. 2-кітап. Намыс оты алаулаған / құраст.: Б. Әбдіғалиев, Б. Көрпебайұлы ; ред.: Н. Әбубәкір. – Алматы: Алтынбек Сәрсенбайұлы қоры, – 2006. – 248 б.; 21 см
378. Желтоқсан 86 [Мәтін] : он томдық : топтамалар жинағы. 3-кітап. Тәуелсіздік осылай басталған / құраст.: Б. Әбдіғалиев, Б. Көрпебайұлы ; ред.: Н. Әбубәкір. – Алматы: Алтынбек Сәрсенбайұлы қоры, – 2006. – 284 б.; 21 см.
379. Желтоқсан 86 [Мәтін] : он томдық : топтамалар жинағы. 4-кітап. Әділет жолындағы қасірет / құраст.: Б. Әбдіғалиев, Б. Көрпебайұлы ; ред.: Н. Әбубәкір. – Алматы: Алтынбек Сәрсенбайұлы қоры, – 2006. – 239 б.; 21 см.
380. Желтоқсан 86 [Мәтін] : он томдық : топтамалар жинағы. 5-кітап. Елдікті сақтаған ерлік / құраст.: Б. Әбдіғалиев, Б. Көрпебайұлы ; ред.: Н. Әбубәкір. - Алматы: Алтынбек Сәрсенбайұлы қоры, – 2006. – 264 б.; 21 см.
381. Желтоқсан көтерілісі [Мәтін] : көп томдық айғақ-кітаптар. 1-том / құраст.: Т. Айтбайұлы. – Алматы: Дәуір, – 2016. – 480 б.; 21 см.
382. Желтоқсан көтерілісі [Мәтін] : көп томдық айғақ-кітаптар. 2-том / құраст.: Т. Айтбайұлы. – Алматы: Дәуір, – 2016. – 480 б.; 21 см
383. Желтоқсан көтерілісі [Мәтін] : көп томдық айғақ-кітаптар. 3-том / құраст.: Т. Айтбайұлы. – Алматы: Дәуір, – 2021. – 480 б.; 21 см
384. Желтоқсан көтерілісі [Мәтін] : көп томдық айғақ-кітаптар. 4-том / құраст.: Т. Айтбайұлы. – Алматы: Дәуір, – 2021. – 480 б.; 21 см.
385. Желтоқсан көтерілісіне қатысқан 516 адам ақталды [Мәтін] : [желтоқсаншылар туралы] // Қазақ үні. – 2021. – 18 қазан. – Б. 4.
386. Желтоқсанның белгісіз беттері [Мәтін] : [желтоқсан оқиғасы туралы ақын Мұхтар Шахановпен сұхбат] / Шаханов М; сұхбаттасқан Жарылқап Қалыбай // Жұлдыздар отбасы. – 2014 . – № 24 . – Б. 24.– ISSN 1999-7450.
387. Жиеналина, Әлия. "Мұзда жанған желтоқсанның алауы" [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі туралы тәрбие сағаты] / Ә. Жиеналина // Тәрбие құралы. – 2010. – № 2. – Б. 59–64.
388. Жиырма бес жылдан кейін ғана ақталдық [Мәтін] : [желтоқсан куәгері Ержан Ұзақпен сұхбат: суреті бар] / Ұзақ Е; сұхбаттасқан Төлен Тілеубай // Жұлдыздар отбасы. – 2012. – № 24. – Б. 36–38. – ISSN 1999–7450.
389. Жолдасбеков, Өмірбек. Тәуелсіздігімізді бағалай білейік! [Мәтін] : [желтоқсан оқиғасы] / Ө. Жолдасбеков // Аңыз адам. – 2018 . – № 23 . – Б. 10.
390. Жолдыбайқызы, Бақыт.Тағдырмен тайталасқан қазақ қызы [Мәтін] : [желтоқсан оқиғасының куәгерлері туралы] / Б. Жолдыбайқызы // Мәдениет. – 2013 . – № 5. – Б. 46–49.
391. Жұмахан, Нұрлан. Жасымаған жігер, буырқанған рух [Мәтін] : [Желтоқсан көтерілісіне қатысқан Ұзбек Есіркеповпен болған әңгіме] / Н. Жұмахан // Ақ желкен. – 2006. – № 8. – Б. 12–13..
392. Жұмахметұлы, Ермек. Көзкөргендер сөйлейді [Мәтін] : [желтоқсан

- оқиғасы туралы] / Е. Жұмахметұлы // Шәмші. – 2010 . – № 12. – Б. 26–29.
393. Жүнісұлы, Мұрат. Ақиқатпен рухтаған Әлия [Мәтін] : [Желтоқсан оқиғасына қатысушы Әлия Әубәкіровамен кездесу] / М. Жүнісұлы ; сурет түсірген автор // Қостанай таңы. – 2022. – 16 желтоқсан. – Б. 9.
394. "Қазақстандағы Желтоқсан (1986) көтерілісінің тарихи және халықаралық маңызы [Мәтін] : [халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары] / ред. басқ.: С. Қасымов. – Астана: Бақорда, – 2016. – 516 б.: түрлі-түсті фотосурет.; 28 см Қазақстан тарихшылар қауымдастығы.
395. Лұқпанов, Е. Желтоқсан жаңғырығы (Қарағанды. 19-20. XII. 1986 ж.) [Мәтін] : / Е. Лұқпанов. – Қарағанды: Болашақ-Баспа, – 2001. – 36 б.; 21 см.
396. Мамырайхан, Ерболат. Желтоқсан оқиғасының тарих таразысы [Мәтін] : [желтоқсан көтерілісі туралы] / Е. Мамырайхан // Ана тілі. – 2010. –15–22 желтоқсан. – Б. 3.
397. Төлепберген, Б. Қасиеттім – Желтоқсан! [Мәтін] / Б. Төлепберген ; [алғы сөз жазғ.: Н. Сабильянов]. – Алматы: Керемет медиа, – 2016. – 320 б.; 22 см.
398. Ырысбай, Жақсылық. Желтоқсан көтерілісінде кім қайда болды? Кім не деді? [Мәтін] : [желтоқсан оқиғасы туралы] / Ж. Ырысбай // Жұлдыздар отбасы. – 2018 . – № 24 . – Б. 4–6. – ISSN 1999–7450.

**Қазақстан бойынша 2026 жылы аталып өтілетін
және еске алынатын күндер**

Қаңтар

- 1 – Әнші, халық әртісі Байғали Досымжановтың туғанына 105 жыл (1921)
- 1 – Композитор, өнер қайраткері Қапан Мусиннің туғанына 105 жыл (1921-1970)
- 2 – Әнші Сұлушаш Нұрмағамбетова 75 жаста (1951)
- 2 – Жазушы, сәулетші Сайын Назарбеков 85 жаста (1941)
- 5 – Жазушы, сатирик Жүсіп Алтайбаевтың туғанына 115 жыл (1911-1987)
- 7 – Ұшқыш-ғарышкер Талғат Мұсабаев 75 жаста (1951)
- 10 – Жазушы Гауһар Исаева 75 жаста (1951)
- 10 – Шәкір Әбенұлының туғанына 125 жыл (1901-1994)
- 19 – Публицист Баубек Бұлқышевтың туғанына 110 жыл (1916-1944)
- 21 – Жазушы Тұрсынзада Есімжанов 85 жаста (1941)
- 22 – Ақын Нұржан Қуантайұлы 55 жаста (1971)
- 24 – Жазушы Әлібек Асқаров 75 жаста (1951)
- 29 – Жазушы Зәкіржан Момынжанов 65 жаста (1961)
- 31 – Күйші-композитор Дина Нұрпейісованың туғанына 165 жыл (1861)

Ақпан

- 9 – ақын Мақатаев Мұқағали туғанына 95 жыл (1931–1976)
- 25 – Қазақстанның халық әртісі, әнші Кәукен Кенжетәевтың туғанына 110 жыл (1916)
- 25 – Қазақстан ҰҒА-ның академигі, физика-математика ғылымының докторы, профессор Асқар Жұмаділдаев 70 жаста (1956)
- 28 – Ұлы ақын, жырау, жыршы Жабаяев Жамбыл туғанына 180 жыл (1846-1945)

Наурыз

- 1 – Ақын Серік Тұрғынбеков 80 жаста (1946)
- 1 – Алғыс айту күні
- 3 – «Айман-Шолпан» жырының кітап болып жарық көргеніне 130 жыл (1896)
- 17 – Исатай Тайманұлының көтерілісі басталғанына 190 жыл (1836–1938)
- 25 – Публицист, ғалым, аудармашы Әлихан Бөкейхановтың туғанына 160 жыл (1866-1937)

Сәуір

- 24 – Жазушы Қабдеш Жұмаділовтың туғанына 90 жыл (1936-2021)
- 25 – Ақын Күләш Ахметова 80 жаста (1946)
- 26 – Чернобыль апатына 40 жыл (1986)
- 29 – ҚР ҰҒА-ның академигі, Халық әртісі, композитор, дирижер Ахмет

Жұбановтың туғанына 120 жыл (1906-1968)

29 – Физика-математика ғылымының докторы, Еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері Төлеген Қожамқұлов 80 жаста (1946)

Тамыз

9 – Жазушы Исса (Исабаев) Сая 70 жаста (1956)

10 – Кинорежиссер, кинооператор Рымжанов Ораз Мақатұлы туғанына 80 жыл (1946–2001)

14 – Жазушы Әбдірахим Жаймурзин туғанына 110 жыл (1916–2010)

17 – Мүсінші, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері, Бек Ақатайұлы Төлеков 100 жаста (1926)

18 – Ғалым, тарих ғылымдарының докторы, профессор Мәмбет Құлжабайұлы Қойгелдиев 80 жаста (1946)

22 – Жыршы, ақын Көшенай Рүстембекұлы туғанына 80 жыл (1946-1973)

25 – Ақын Марфуға Айтхожина 90 жаста (1936)

Қыркүйек

5– Тарихшы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, Ғазиз Әбішұлы Әбішевтің туғанына 110 жыл (1916-1982)

5 – Механик, ҚР ҰҒА академигі, техника ғылымдарының докторы, профессор Шахбаз Әлімгерейұлы Ершин туғанына 100 жыл (1926-2019)

5 – Жазушы Әсия Орынбаева 70 жаста (1956)

6 – Жазушы Қуаныш Ахметов туғанына 80 жыл (1946-2008)

19– Зоотехник, ҚР ҰҒА-ның коор. мүшесі, ауылшаруашылық ғылымдарының

докторы, профессор Әбдірақым Елеманұлы Елеманов туғанына 110 жыл (1916-1970)

20 – Қоғам қайраткері, қазақтың алғашқы биолог ғалымдарының бірі Жұмақан Маусымбайұлы Күдерин туғанына 135 жыл (1891-1938)

Қазан

1– Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Жар Нұрмұханұлы Қапесов 80 жаста (1946)

2– Ақын Ботагөз Баймұқанқызы туғанына 70 жыл (1956-2006)

2 – Кинорежиссер, Қазақстанның еңбек сіңірген өнер қайраткері Абдолла Қарсақбаев туғанына 100 жыл (1926-1983)

2 – Ақын, аудармашы Лидия Степанова туғанына 80 жыл (1946-2003)

3– Жазушы Алдан Зейноллаұлы Смайыл туғанына 80 жас (1946)

7– «Біржан-Сара» операсы (М.Төлебаев), алғаш сахнада қойылғанына 80 жыл

8– Ақын, жазушы Шабдарбай Қатжанұлы туғанына 90 жыл (1936)

- 10– Жазушы Ғазиз Сапаев туғанына 100 жыл (1926-2017)
14– Ақын, Қазақстанның халық ақыны Хамит Ерғалиевтің туғанына 110 жыл (1916-1997)
15 – Жазушы Сайын Мұратбековтің туғанына 90 жыл (1936-2007)

Қараша

- 2– Жазушы, аудармашы Мұрат Ерғалиев 80 жаста (1946)
4– Айтыскер-ақын, Қазақстанның халық ақыны Әсімхан Қосбасаров туғанына 110 жыл (1916-2005)
10– Актриса Хадиша Баймолдақызы Жиенқұлова туғанына 110 жыл
12– Жазушы Қаржаубай Омарұлы 80 жаста (1946)
15– Ақын Қастек Баянбаев туғанына 90 жыл (1936)
24– Жазушы Баубек Бұлқышев туғанына 110 жыл (1916-1944)

Желтоқсан

- 1–Жазушы Мәди Хасенов туғанына 90 жыл (1936-1992)
9 – Мемлекет және қоғам қайраткері, саясаттану ғылымдарының докторы, профессор Иманғали Нұрғалиұлы Тасмағамбетов 80 жаста (1956)
13– Актриса Раушан Әуезбаева 90 жыл (1936-1984)
20–Жазушы Мұқан Иманжанов туғанына 110 жыл (1916-1958)
23– Аудармашы Күләнда Әбубайқызы Ұзақбаева 90 жаста (1936)

Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік мерекелер

1-2 қаңтар	Жаңа Жыл
1-наурыз	Алғыс айту күні
8- наурыз	Халықаралық әйелдер күні
22-наурыз	Наурыз мейрамы
1-мамыр	Қазақстан халқының бірлігі мерекесі
7-мамыр	Отан қорғаушылар күні
9-мамыр	Жеңіс күні мерекесі
31-мамыр	Саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күні
4-маусым	ҚР Мемлекеттік рәміздер күні
5-маусым	Эколог күні
6-шілде	Астана күні
30-тамыз	Конституция күні
16-желтоқсан	Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күні

Ұлттық мереке

16,17 желтоқсан Тәуелсіздік күні

ҚР кәсіптік және өзге де мерекелер

10- қаңтар	ҚР Ұлттық ұланы
2-ақпан	Ұлттық басылым күні
15-ақпан	Ауғанстан Демократиялық Республикасының Кеңес әскерлерінің шектеулі контингентінің шығарылған күні
1-наурыз	Алғыс айту күні
2-наурыз	Туберкулез ауруына дүниежүзілік күрес күні
10 наурыз	Жерге орналастыру, геодезия және картография күні – наурыздың екінші жексенбісі
27-наурыз	Халықаралық театр күні
2-сәуір	Халықаралық балалар кітабы күні
3-сәуір	Геолог күні –сәуірдің бірінші жексенбісі
6-сәуір	Тергеу қызметкерлер күні
7-сәуір	Дүниежүзілік денсаулық күні
12-сәуір	Ғылым қызметкерлері күні
21-сәуір	Қазақстан Республикасы Мемлекеттік күзет қызметі күні
23-сәуір	Ұлттық кітап күні
5-мамыр	Халықаралық мүгедектер құқығын қорғау күні
12-мамыр	Аналар күні (мамырдың екінші жексенбісі)
15-мамыр	Халықаралық отбасы күні
17-мамыр	Байланыс қызметкерлер күні
18-мамыр	Халықаралық мұражайлар күні
21-мамыр	Мәдениет және өнер қызметкерлерінің күні

25-мамыр	Химия өнеркәсібі қызметкерлерінің күні – соңғы жексенбі
31-мамыр	Саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күні
31-мамыр	Халықаралық темекі тартуға қарсы күрес күні
1-маусым	Халықаралық балаларды қорғау күні
1-маусым	ҚР салық полициясы күні
4-маусым	Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері күні
5-маусым	Эколог күні
7-маусым	Монополияға қарсы орган қызметкерлері күні
9-маусым	Жеңіл өнеркәсіп қызметкерлерінің күні – маусымның екінші жексенбісі
9-маусым	Мемлекеттік органдардың арнайы мақсаттағы бөлімшелері әскери қызметшісінің және қызметкерінің күні
16-маусым	Медицина қызметкері күні – маусымның үшінші жексенбісі
23-маусым	Мемлекеттік қызметші күні
23-маусым	Қазақстан полициясы күні
28-маусым	Баспасөз күні
28-маусым	Байланыс және ақпарат қызметкерлерінің күні
28-маусым	Бұқаралық ақпарат құралдары қызметкерлері күні
1-шілде	Архитектура күні
2-шілде	Дипломатиялық қызмет күні
6-шілде	Астана күні
6-шілде	Ұлттық домбыра күні
9-шілде	Су шаруашылығы қызметкерлері күні
14-шілде	Нотариат күні
20-шілде	Металлург күні – шілденің үшінші жексенбісі
23-шілде	Сауда қызметкерлері күні – шілденің төртінші жексенбісі
3-тамыз	Көлік қызметкерлері күні – тамыздың бірінші жексенбісі
10-тамыз	Абай күні
10-тамыз	Құрылысшы күні – тамыздың екінші жексенбісі
17-тамыз	Спорт күні – тамыздың үшінші жексенбісі
18-тамыз	Шекарашылар күні
29-тамыз	Семей ядролық сынақ полигонының жабылған күні
30-тамыз	ҚР Конституция күні
31-тамыз	Шахтер күні – тамыздың соңғы жексенбісі
1-қыркүйек	Білім күні
5-қыркүйек	Қазақстан халқы тілдер күні
7-қыркүйек	Мұнай газ кешені қызметкерлерінің күні
14-қыркүйек	Отбасы күні-қыркүйектің екінші жексенбісі
16-қыркүйек	Орман қызметкерлерінің күні
28-қыркүйек	Атом саласының қызметкерлерінің күні
28-қыркүйек	Еңбек күні – қыркүйектің соңғы жексенбісі
28-қыркүйек	Машина жасаушы күні – қыркүйектің соңғы жексенбісі
30-қыркүйек	Әділет органдары қызметкерлерінің күні
1-қазан	Халықаралық карттар күні
1-қазан	Радио күні

5-қазан	Мұғалім күні
5-қазан	Халықаралық дәрігерлер күні
6-қазан	Қорғаныс өнеркәсібі қызметкерлері күні
10-қазан	Қазақстан кәсіптік одақтарының күні
16-қазан	Нан күні
19-қазан	Құтқарушы күні
19-қазан	Орман шаруашылығы қызметкері күні – қазанның үшінші жексенбісі
19-қазан	Құтқарушы күні
24-қазан	Кітапханашы күні
26-қазан	Әлеуметтік қорғау жүйесі қызметкерлерінің күні – қазанның соңғы жексенбісі
29-қазан	Күзет ұйымдарының қызметкерлері күні
5-қараша	Сыртқы барлау күні
8-қараша	Статистика күні
8-қараша	Мемлекеттік статистика күні
10-қараша	Цифрландыру және ақпараттық технологиялар қызметкерлері күні
11-қараша	Энергия үнемдеу күні
15-қараша	Ұлттық валюта – теңге күні, Қазақстан Республикасы қаржы саласы қызметкерлерінің кәсіби мерекесі
15-қараша	Бұрғылаушы күні
16-қараша	Ауыл шаруашылығы, тамақ және өңдеу өнеркәсібі қызметкерлер күні (қарашаның үшінші жексенбісі)
17-қараша	Халықаралық студенттер күні
21-қараша	Дүниежүзілік теледидар күні
23-қараша	ҚР жол полициясы күні
1-желтоқсан	ҚР Тұңғыш Президенті күні
5-желтоқсан	Адвокатура күні
6-желтоқсан	Прокуратура күні
7-желтоқсан	Азаматтық авиацияның халықаралық күні
9-желтоқсан	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы халықаралық күні
10-желтоқсан	Дүниежүзілік футбол күні. БҰҰ-ның шешімімен атап өтіледі
12-желтоқсан	Кеден органы қызметкерлері күні
16-желтоқсан	ҚР Тәуелсіздік күні
20-желтоқсан	Қазақстан Республикасының Мемлекеттік фельдъегерлік қызметі күні
21-желтоқсан	Энергетик күні – желтоқсанның үшінші жексенбісі
22-желтоқсан	Мұрағаттар қызметкерлері күні
28-желтоқсан	Халықаралық кино күні

Айы-күні белгісіз атаулы күндер:

- Ақын, Мұхтасиф Әлмағамбет Оспанұлының туғанына 140 жыл (1886-1966)
- Ақын Ғали Әбішевтің туғанына 120 жыл (1906-1972)
- Кенесары қозғалысына қатысқан батыр Қараман Тайшығараұлының туғанына 200 жыл (1826-1915)
- Торғайдағы ұлт-азаттық көтеріліске 110 жыл (1916)
- Домбырашы, күйші Сағын Жалмышевтың туғанына 90 жыл (1936)
- Саяси қуғын-сүргін құрбаны Оразғали Биарыстановтың туғанына 130 жыл (1896-1937)
- Саяси қуғын-сүргін құрбаны Ғазымбек Бірімжановтың туғанына 130 жыл (1896-1930)
- Ұлы Отан соғысының ардагері, ұстаз Әбдібек Шағырбаевтың туғанына 115 жыл (1911-1979)

Шетел әдебиетшілерінің атаулы күндері

Қаңтар

- 12 – Американ жазушысы Джек Лондон, туғанына 145 жыл (1876-1916). 13
– Неміс жазушысы Дебольский Алексей Борисович туғанына
110 жыл (1916-1997)
21 – неміс жазушысы, композитор Гофман Эрнст Теодор Амадей туғанына
250 жыл (1776-1822)
27 – орыс жазушысы Салтыков-Щедрин Михаил Евграфович туғанына
200 жыл (1826-1889)
29 – француз жазушысы, қоғам қайраткері Ролланн Ромена туғанына
145 жыл (1866-1944)

Ақпан

- 1 – ақын, публицист, әдеби сыншы Добролюбов Николай Александрович
туғанына 190 жыл (1836-1861).
15 – татар ақыны Мұса Жәлел туғанына 120 жыл (1906-1944).
17 – балалар ақыны Барто Агния Львовна, туғанына 115 жыл (1906-1981). 25
– француз суретшісі Ренуар Пьер Огюст туғанына 180 жыл
(1841-1919).

Наурыз

- 5 – жазушы, драматург, журналист Богданов Николай Владимирович,
туғанына 120 жыл (1906-1989).
27 – қоғам қайраткері Киров Сергей Миронович туғанына 140 жыл
(1886-1934).
27 – прозашы, драматург, сатирик Аверченко Аркадий Тимофеевич
туғанына 140 жыл (1881-1925).

Сәуір

- 13 – украин жазушысы Иваненко Оксана Дмитриевна, туғанына 120 жыл
(1906-1997).
15 – ақын, жазушы Гумилев Николай Степанович, туғанына 140 жыл (1886-
1921).
28 – жазушы Кетлинская Вера Казимировна туғанына 120 жыл
(1906-1976).
30 – прозашы, публицист, ұстаз Лихоносов Виктор Иванович туғанына 90
жыл (1936-2021).

Мамыр

- 2 – ақын публицист, аудармашы Исаев Егор Александрович туғанына
100 жыл (1926-2013).
15 – жазушы, драматург Булгаков Михайл Афанасьевич туғанына 135 жыл

(1891-1940).

28 – ақын, аудармашы, әдеби сыншы Ходасевич Владислав Фелицианович туғанына 140 жыл (1886-1939).

Маусым

8 – Балалар ақыны Г.А. Ладонщиковтың туғанына 110 жыл

22 – Прозашы, ақын С.А. Баруздинаның туғанына 100 жыл (1926-1991)

Шілде

1 – ақын, аудармашы, драматург Антокольский Павел Григорьевич, туғанына 130 жыл (1896-1978).

22 – прозашы, ақын Баруздин Сергей Алексеевич туғанына 100 жыл (1926-1991).

Тамыз

9 – ақын, журналист аудармашы Курочкин Василий Степанович туғанына 195 жыл (1831-1875).

15 – ақын, прозашы, аудармашы Скотт Вальтер туғанына 255 жыл (1771-1832)

Қыркүйек

2 – жазушы Казанцев Александр Петрович туғанына 115 жыл (1906-2002).

18 – ақын Кирсанов Семен Исаакович, туғанына 120 жыл (1906-1972).

21 – ағылшын жазушысы Герберт Джордж Уэллс туғанына 160 жыл (1866-1946).

25 – композитор Шостакович Дмитрий Дмитриевич туғанына 115 жыл (1906-1975).

Қазан

20 – жазушы Панферов Федор Иванович, туғанына 130 жыл (1896-1960)

Қараша

7 – жазушы Фурманов Дмитрий Андреевич туғанына 135 жыл (1891-1926).

11 – жазушы, философ Достоевский Федор Михайлович туғанына 195 жыл (1821-1881).

11 – жазушы Чарушин Евгений Иванович туғанына 125 жыл (1901-1965).

20 – ақын Дудин Михаил Александрович туғанына 110 жыл (1916-1994).

28 – жазушы, драматург, әдеби сыншы Цвейг Стефан туғанына 145 жыл (1881-1942).

Желтоқсан

- 3 – ақын, жазушы Тихонов Николай Семенович туғанына 130 жыл
(1896-1979)
- 10 – ақын Некрасов Николай Алексеевич туғанына 205 жыл (1821-1878).
- 12 – тарихшы, жазушы Карамзин Николай Михайлович туғанына 260 жыл
(1766-1826)
- 24 – жазушы, драматург Неверов Александр Сергеевич туғанына 140 жыл
(1886-1923)
- 24 – жазушы, журналист Фадеев Александр Александрович туғанына
125 жыл (1901-1956)

Есімдердің алфавиттік көрсеткіші

1. Абаканова Н. 55
2. Абдуллина К. 12,13
3. Абжанова Ж. 15
4. Абжапарова Қ. 325
5. Абишева Қ. 326
6. Абсаттаров М. 327
7. Адырбек К. 328-329
8. Айбекова М. 331
9. Айғалиұлы Е. 332
10. Айқадамова А. 264, 333
11. Аймағамбетова Р. 265
12. Айтасова М. 334
13. Айтмағамбетова Е. 266-267
14. Ақышбекова М. 339-340
15. Алдабекова Н. 219
16. Алматыва С. 269
17. Аманжолова А. 270
18. Амантайұлы Д. 220-226,352
19. Амренова Ж. 353
20. Асылбекова А. 354
21. Ауелова А. 9
22. Ахметжан К. 228
23. Ахметжанова Ә. 229
24. Ахметжанова Л. 365
25. Ахметова С. 356
26. Ахметұлы Д. 357
27. Әбдезұлы Қ. 358
28. Әбдіжәділқызы 359
29. Әбділдина Ә. 230
30. Әбдіхалық М. 360
31. Әбжанов Х. 361
32. Әбжанова Ж. 16, 282
33. Әбіл Қ. 110
34. Әбілбекова З. 362
35. Әбілқәкімтегі С. 58
36. Әбілова М. 363
37. Әбілтаев Ә. 231
38. Әбілтай Ә. 111
39. Әкбарқызы Б. 232-233
40. Әлжан Т. 364
41. Әлімғазина А. 283
42. Әмірбаева Г. 367
43. Әмірхан Г. 17 20
44. Әнесұлы Ж. 365
45. Әнесұлы Ж. 59
46. Әуелбаева Г. 366
47. Бабасова Б. 234
48. Байгенжин С. 235
49. Байғазин М. 368-369
50. Байдаққызы Г. 112-113
51. Байділдин Ш. 6
52. Баймедиева Ғ. 284
53. Байсеңгірова М. 237
54. Бақыткерейұлы С. 60
55. Балахметқызы С. 287
56. Балғабаев С. 61-62
57. Батырхан Л. 370
58. Бегалы А. 286
59. Бегеева Ж. 371
60. Бегманов Қ. 239
61. Бейсекеев С. 287
62. Бейсембаев Б. 372
63. Бейсеуов Ә. 63
64. Бейісқұлов Т. 373
65. Беккужина Б. 374
66. Бекниязова Ж. 375
67. Бектемісов Н. 64-65
68. Берлібаев Б. 376
69. Болатов Ж. 242
70. Боранбайұлы Қ. 243
71. Ғалымбекұлы Ғ. 289
72. Ғалымқызы Ж. 244
73. Ғапбасұлы Ж. 245
74. Дәулетқызы Ж. 246
75. Деріпсалдин Қ. 66
76. Диханқызы Г. 21
77. Досанов С. 67
78. Досжанов Б. 114
79. Дүйсенбаева С. 380
80. Ділдабек Ж. 290
81. Елхандиева Қ. 381
82. Ермағанбетов Д. 248
83. Ерназаров Т. 291
84. Есимханова Б. 382

85. Есмағамбетов К. 383
86. Есмағанбетов Қ. 249
87. Есмырзаев Н. 384
88. Естай С. 292
89. Жақия, Г.-22, 250
90. Жақсанов О. 251
91. Жақсылықова М. 385
92. Жапарұлы М. 123
93. Жапарұлы М. 253
94. Жаппасұлы Е. 386
95. Жәрімбет Н. 68
96. Жәрімбетова Н. 254
97. Жиеналина Ә. 399
98. Жолдасбеков Ә. 401
99. Жұмағалиева, М. 23
100. Жұмахан Н. 403
101. Жұмахматұлы Е. 404
102. Жүнісұлы Ж. 69-70, 299
103. Жүнісұлы М. 24,71, 255-257,30-305, 405
104. Кенебаев К. 115-117
105. Кенжеахметов С. 72, 258
106. Кенжеғазықызы С. 73
107. Кеңпейіл М. 74
108. Қабдыбек Е. 26-29
109. Қалиева А. 307
110. Қалиева Б. 311
111. Қасенова Р. 308
112. Қасымбекқызы Ж. 30
113. Қожақметұлы Е. 309
114. Қойшыманов Қ. 79
115. Құлыяс Т. 80
116. Қыдырбек Ә. 312
117. Қылышбайұлы Ә. 313
118. Мамырайхан Е. 408
119. Мәжитұлы Б. 82
120. Молдашев Б. 96-109
121. Мұқанов А. 314
122. Мұқанов Е. 407
123. Оспанов С. 83
124. Садуақасова С. 259
125. Сансызбаев 315
126. Сәтбай А. 316
127. Сейтқожина Г. 31-36
128. Сейтмағамбетова С.-37
129. Сейілханова, Г. 38
130. Серікұлы А. 317
131. Сомжүрек Ж. 318
132. Твордовский А. 85
133. Төлепберген Б. 409
134. Төлеу Е. 39
135. Тұрғынбекұлы С. 40-54,87-92
136. Уткельбаева С. 8
137. Ыбырай Ә. 321-323
138. Ырысбай Ж. 410
139. Ілияс Б. 324

Мазмұны

Құрастырушыдан.....	3
Арқалық қаласы және аймағы бойынша 2026 жылы аталып өтілетін және еске алынатын күндер.....	4-6
Айы мен күні белгісіз атаулы күндер.....	7
Арқалық қаласындағы облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасы.....	8-13
Тұрғынбеков Серік.....	13-17
Молдашұлы Байдақ.....	17-19
Байділдин Шөптібай.....	20-29
Арқалық қаласының құрылғанына 65 жыл.....	30-34
Желтоқсан көтерілісі.....	35-41
Қазақстан Республикасының 2026 жылы аталып өтілетін және еске алынатын күндері.....	42-44
ҚР мемлекеттік мерекелер.....	45
Ұлттық мереке.....	45
ҚР кәсіптік және өзге де мерекелер.....	45-46
Айы күні белгісіз атаулы күндер.....	48
Шетел әдебиетшілерінің атаулы күндері.....	49-51
Есімдердің алфавиттік көрсеткіші.....	52-53
Мазмұны.....	54

Редакторы:... С. А. Алматова
Шығ. жауапты:... Ж.К. Абжанова
Құрастырушы:... Ж. К.Туякбаева
Безендірген:...Ж.К.Туякбаева

Басуға 04.09.2025 ж. қол қойылды
Қаріп түрі Times New Roman.
Басылымның көлемі: 13,5
Таралымы 5 дана

**«Арқалық қаласындағы
облыстық № 2 әмбебап ғылыми кітапханасы» КММ**

**110300, Қостанай облысы, Арқалық қаласы
Абай көшесі, 62. Тел. (факс) 7-09-16.
Е – mail:arkounb@mail.ru**

